

Handläggare
Eva-Lena Eirefelt
Telefon: 08-508 36 267

Till
Äldrenämnden
18 februari 2025

Verksamhetsberättelse 2024 för äldrenämnden

Förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsberättelse med bokslut för år 2024, inklusive bilagor, och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.

Karin Bülow
Äldredirektör

Äldrenämnden

Älvsjö stationsgata 21

08-508 36 267

start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	4
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	4
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	12
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	19
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	20
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	22
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	23
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	23
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	24
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	25
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	27
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	29

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	40
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	44
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	46
Uppföljning av ekonomi	49
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	49
Resultatenheter	53
Investeringar	53
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	53
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	53
Ombudgeteringar	54
Medel för lokaländamål.....	54
Analys av balansräkning.....	54
Övrigt.....	55
Särskilda redovisningar.....	55
Bedömning av nämndens interna kontroll	55
Systematiskt kvalitetsarbete.....	56
Systematiskt arbetsmiljöarbete	58
Checklista för årlig uppföljning.....	58
Övrigt	59

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 - ÄN VB 2024

Bilaga 2: Bilaga 2 - 122 UH018 bokslut 2024

Bilaga 3: Bilaga 3 - Uppföljning av interkontroll 2024

Bilaga 4: Bilaga 4 - gdpr-årsrapport

Bilaga 5: Bilaga 5 - Erbjuds den enskilde närvaro av personal vid i vård i livets slutskede

Bilaga 6: Bilaga 6 - Utbildningstabell verksamhetsberättelse 2024

Bilaga 7: Bilaga 7 - Nyckeltal 2024 Äldrenämnden

Sammanfattande analys

Nämnden har under året arbetat i enlighet med kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål och med kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena samt nämndens egna mål. Förvaltningen gör bedömningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av nämndens verksamhetsplan i huvudsak har uppnåtts och genomförts under året.

Redogörelse för nämndens arbete för att nå målen beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. Under det verksamhetsområdesmål där nämnden har flera nämndmål finns dessa som underrubriker. Uppdragen från budgeten har redovisats löpande under året och sammanställts i bilagor till tertialrapport 1 och 2 samt i verksamhetsberättelsen.

I kommunfullmäktiges budget anges en rad direktiv som är gemensamma för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Dessa direktiv berör i varierande grad äldrenämndens verksamhet. Förvaltningen har valt att integrera de direktiv som berör nämnden under respektive mål för verksamhetsområdet enligt den målstruktur som kommunfullmäktige beslutat om. Andra direktiv är inte lika konkreta och har därför inte samma specifika måltillhörighet utan fördelas över flera mål.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Nämnden bedömer att inriktningsmålet har uppfyllts under året. Bedömningen grundas på att tre av fem mål för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts helt. Under de två verksamhetsområdesmålen som berör barn och ungdomar har nämnden inte tagit fram några nämndmål i verksamhetsplanen och rapporterar inte under dessa.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder till en rättvis klimatomställning

Nämnden bedömer att inriktningsmålet har uppfyllts helt under året. Bedömningen grundas på att de fyra målen för verksamhetsområdet som är kopplat till inriktningsmålet har uppfyllts helt.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Nämnden bedömer att inriktningsmålet har uppfyllts helt under året. Bedömningen grundas på att de sju målen för verksamhetsområdet som är kopplade till inriktningsmålet har uppfyllts helt.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att de tre verksamhetsområdesmål som nämnden rapporterar på och som är kopplade till

inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundar sig även på att flertalet av de uppdrag som förvaltningen har utfört för att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen har genomförts. Hur nämnden har bidragit till att uppnå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

— Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

— Inga data

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att aktiviteterna har genomförts och att nämndmålet har uppnåtts.

Utveckling av kvaliteten på vård- och omsorgsboenden

Ett långsiktigt arbete pågår i syfte att utveckla kvaliteten på vård- och omsorgsboenden. Arbetet omfattar områdena omvårdnad, mat och måltider och en meningsfull tillvaro. Utvecklingsarbetet syftar till att stödja verksamheterna i att erbjuda en god vård och omsorg av hög kvalitet, öka den enskildes delaktighet och inflytande samt kunna ge de äldre på boendet en meningsfull tillvaro. Utvecklingsarbetet syftar även till att se hur medarbetarnas möjlighet till inflytande i arbetet kan stärkas. Till uppdraget finns en referensgrupp knuten som består av avdelningschefer, enhets-/verksamhetschefer, brukarrepresentanter samt strateger från äldreförvaltningen.

Genom tre workshoppar med chefer, legitimerad personal samt omvårdnadspersonal från nio vård- och omsorgsboenden har fem områden identifierats som angelägna att arbeta vidare med. Dessa är:

- Bemanning.
- Organisation och ledarskap.
- Kompetensförsörjning och kompetensutveckling.
- Dokumentation.
- Stöd för kvalitetsutveckling i verksamheten.

Vid workshopparna framkom även ett antal goda exempel på arbetssätt för att möta behoven av en vård och omsorg av hög kvalitet och en meningsfull tillvaro för personer som bor på

vård- och omsorgsboende. Till exempel rutiner för hur verksamheten kan arbeta med den dagliga planeringen och bemanningen utifrån de boendes aktuella behov, överbemanning för att hantera korttidsfrånvaro och öka kontinuiteten samt arbets sätt för att kunna fånga stunden.

Under andra delen av året har förvaltningen genomfört intervjuer med äldre som bor på vård- och omsorgsboende för att höra vad de tycker är viktigt för en god kvalitet på boendet. Vid intervjuerna framkom dessa faktorer som extra viktiga för de äldre:

- Inflytande
- Delaktighet
- Att personalen var professionell
- Gott bemötande
- God kontinuitet i personalgruppen för att kunna få hjälp av van personal som i detalj kände till hur den enskilde önskade få sin hjälp.

En god relation med kontaktmannen var också viktig för att få en personcentrerad omsorg. De äldre upplevde att de nära omvårdnadssituationerna var individanpassade, där hade de inflytande och var delaktiga. När det kom till att möjliggöra en meningsfull vardag för de äldre fanns dock brister. Samtliga upplevde att personalen på boendet var stressade och att det var lite personal på plats, vilket kunde leda till att de fick vänta länge på att få hjälp. Att möjliggöra en meningsfull vardag och tillmötesgå de äldres önskemål och behov av samtal, individanpassade aktiviteter och uteställen lyftes fram som ett utvecklingsområde.

De önskade även högre närvaro av personalen för samtal och stöd i samband med bland annat måltiden eller spontana samtal under dagen. De intervjuade lyfte även vikten av att personalen hade god kompetens inom området och goda kunskaper i svenska språket, det bidrog till trygghet och att den enskilde kände förtroende för personalen. I de fall personalen hade bristande kunskap i svenska språket försvårades kommunikationen, möjlighet till samtal och hur hjälpen utfördes.

Äldrenämndens verksamhet med inspektörer ska förstärkas

Under hösten har fyra pilotobservationer genomförts för att följa sjuksköterskans roll och arbets sätt på kommunala särskilda boenden: ett servicehus, ett korttidsboende och två vård- och omsorgsboenden för permanent boende. Framöver kommer även fysioterapeuters och arbetsterapeuters arbete att observeras. Resultatet visade att sjuksköterskor hade erfarenhet av att arbeta inom äldreomsorgen men förutsättningarna för det dagliga arbetet varierade något mellan verksamheterna. Sjuksköterskans vanligaste arbetsuppgifter hos de äldre var olika punktinsatser, exempelvis att ge insulin, lägga om sår eller att lämna läkemedel. Mycket tid gick åt till dokumentation, sjuksköterskan fick ofta dokumentera likadana uppgifter i flera olika system då de inte var synkroniserade med varandra. Mycket tid gick även åt till administration såsom kontakter med andra vårdgivare och signering av läkemedel och ordinationer i pappersform då flera verksamheter inte hade gått över till digitala signeringssystem, medan handledning av omvårdnadspersonal ofta uteblev.

Arbets sätten exempelvis kring läkemedelshantering och möjlighet till teamarbete, såsom närvaro i dagliga informationsöverföringar med omvårdnadspersonalen, skiljde sig åt mellan olika verksamheter och organisationer. I vissa verksamheter var sjuksköterskor och

fysioterapeuten eller arbetsterapeuten alltid med på informationsöverföringarna minst en gång varje dag medan i andra verksamheter förekom det inte.

Förebyggande och rehabiliterande insatser

I samverkan med Karolinska Institutet har arbetet med att införa evidensbaserade metoder i vardagsrehabilitering och nutrition (OPEN-konceptet) på vård- och omsorgsboenden fortsatt. Metoden går ut på att medarbetarna stöttar de äldre att göra enkla upprensingsövningar från sittande till stående. Detta kombineras med tillskott av proteinrika mellanmål. Resultatet av insatsen förbättrar de äldres självständighet och styrka. En tydlig framgångsfaktor är en fungerande teamsamverkan med arbetsterapeuter, fysioterapeuter och dietister. Förvaltningen har bland annat informerat om arbetssättet genom inspirationsseminarium för medarbetare och chefer.

Förvaltningen har utbildat personal på förebyggande enheter till samtalsledare. Dessa har startat samtalsgrupper för personer som nyligen har fått en demensdiagnos, personer som känner sig ensamma och mansgrupper.

Hälsofrämjande insatser

Förvaltningen har anordnat två nätverksträffar för stadens aktivitetscenter och öppna mötesplatser under året. Temat har varit nya socialtjänstlagen samt en samverkansdag för ökad samverkan med civilsamhället. Satsningen att införa Livsstil för Hjärnhälsa, som är ett samarbete med Stiftelsens Stockholms läns Äldrecentrum, har fortsatt under året. Satsningen utgår från den av Karolinska institutets utarbetade FINGER-modellen. FINGER-modellen innebär att aktivt arbeta med fem livsstilsområden (ett för varje finger) för att minska och fördröja risken att insjukna i en demenssjukdom. Områdena är hälsosam kost, fysisk aktivitet, kognitiv träning, sociala aktiviteter och kontroll av hjärt- och kärlrelaterade riskfaktorer. Modellen vänder sig till seniorer i ordinärt boende.

Arbetet med att förankra den stadsgemensamma handlingsplanen för det hälsofrämjande, förebyggande och uppsökande arbetet för seniorer har fortsatt i samverkan med idrottsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Seniordagen i Kungsträdgården och Hälsodagen på Stockholms stadion var populära aktiviteter. Cirka 4000 seniorer besökte Hälsodagen, där äldreförvaltningen samverkade med idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna, ideella föreningar och kommunstyrelsens pensionärsråd för att skapa ett inspirerande och besöksvänligt program. Besökarna fick prova på olika aktiviteter samt fick information om vad stadens förebyggande verksamheter kan erbjuda som till exempel gåfotboll, matlagningsgrupper och information om brottsförebyggande åtgärder.

Motverka ofrivillig ensamhet

Staden har fått och fördelat två statsbidrag som syftar till att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre. Förvaltningen stödjer stadsdelsförvaltningarnas arbete genom att anordna stadsövergripande insatser. En insats har varit utbildning till samtalsledare för samtalsgrupper med äldre i syfte att minska ensamhet och skapa socialt sammanhang. Att anordna samtalsgrupper är angeläget både för äldre i ordinärt boende och särskilt boende. Förvaltningen har även anordnat en inspirationsdag för både medarbetare inom äldreomsorgen och ideella organisationer med syfte att sprida goda exempel på hur man kan

arbeta för att motverka ensamhet samt att samverka med varandra. Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum har under året genomfört en kartläggning av hur stadsdelsförvaltningarna arbetar med att starta eller utveckla hälsosamtal och har tillsammans med stadsdelsförvaltningarna och äldreförvaltningen haft en uppföljande workshop utifrån resultatet. Kartläggningen visar att stadsdelsförvaltningarna arbetar på olika sätt med hälsosamtalen och att det finns behov av fortsatt stöd och erfarenhetsutbyte mellan stadsdelsförvaltningarna.

Sociala besök

Medel för ungdoms- och seniorbesök är fördelade till de vård- och omsorgsboenden och servicehus som anmält intresse. Antalet intresserade enheter har ökat något jämfört med år 2023. Förvaltningen har utvärderat de sociala besöken och resultatet visar att besöken är mycket uppskattade av de äldre och medarbetarna. Företagen som driver verksamheten har fått ta del av resultatet samt de utvecklingsförslag som kom fram i utvärderingen.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Inom ramen för arbetet med äldrevänlig stad och som en viktig del i arbetet med att motverka ofrivillig ensamhet har Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum på uppdrag av äldreförvaltningen kartlagt stadens utbud av träffpunkter och meningsfulla aktiviteter som är tillgängliga för äldre personer med en fysisk, psykisk och/eller intellektuell funktionsnedsättning. I kartläggningen deltog idrottsförvaltningen, socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Resultatet visade att det generellt saknas gemensamma aktiviteter och inkluderande sammanhang för personer med olika typer och grad av funktionsnedsättning, exempelvis äldre som fick stöd inom socialpsykiatri eller enligt lag om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS). Stadens aktuella öppna träffpunkter och mötesplatser för seniorer har ett stort utbud av olika aktiviteter men de förutsätter självständighet av besökarna vilket i praktiken innebär att personer med olika funktionsnedsättningar har svårt att ta del av arrangemangen. Resultatet kommer att hanteras vidare tillsammans med de involverade förvaltningarna samt med kommunstyrelsen pensionärsråd och det för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden gemensamma rådet för funktionshinderfrågor.

Implementering av systemstöd för samordnad individuell plan (SIP)

I det länsgemensamma systemet, Lifecare SP, som Stockholms stad använder tillsammans med Region Stockholm finns det möjlighet att genomföra SIP och följa upp antalet upprättade SIP:ar i samband med utskrivning från sjukhus. Stadens implementering av SIP i Lifecare SP, utanför utskrivningsprocessen, är beroende av att det fattas ett gemensamt beslut i länet att systemet ska användas. Äldreförvaltningen och socialförvaltningen har under året följt och deltagit i det arbete som pågått på länsnivå och som kommer att fortsätta under nästa år. Äldreförvaltningen, socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret har tillsammans arbetat för att ta fram ett stödmaterial till verksamheterna och information till den enskilde om säkra digitala möten vid SIP.

Samverkan vid utskrivning

Utskrivningsprocessen enligt lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård (LUS) kräver en god lokal samverkan för att kunna erbjuda den enskilde en

sammanhållen vård och omsorg som upplevs trygg. Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum har på uppdrag av äldreförvaltningen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen, region Stockholm, tagit fram ett erbjudande om strukturellt samverkansstöd för processen gällande Lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvården (LUS). Stödet kommer att erbjudas på lokal nivå till stadsdelsförvaltningar, geriatriska kliniker, primärvårds rehab och husläkarmottagningar. Syftet är att man får träffa sina samverkansparter och tillsammans få konkret och användbar kunskap om samverkan samt inspiration till hur samverkan kan utvecklas kring utskrivning av äldre personer från sluten hälso- och sjukvård.

Förberedelser inför ny socialtjänstlag

Förvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen och med utgångspunkt i förslaget till en ny socialtjänstlag startat upp projektet ”Framtidens socialtjänst – Omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst”. Projektplanen beskriver genom målbilder hur socialtjänsten ska se ut för att nå lagens intentioner om en socialtjänst som är lättillgänglig, förebyggande, individanpassad och kunskapsbaserad. Projektplanen sträcker sig fram till och med 2028, det vill säga för den period som regeringen aviserat statliga medel till kommunerna för omställningsarbetet. Arbetet har skett i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret och har redovisats i en delrapport till socialnämnden och äldrenämnden.

Under året har fokus varit på insatser utan individuell behovsprövning inom första linjens socialtjänst, en kunskapsbaserad socialtjänst, juridiska förändringar samt förändringsledning och kompetensutveckling. En inventering av befintliga insatser har genomförts och behov av nya insatser har kartlagts. Arbetet har riktats mot att skapa samsyn för en gemensam samordnad process för en rättssäker och likvärdig första linjeverksamhet i samtliga stadsdelsförvaltningar. Förslag kommer att fortsätta utvecklas och preciseras under år 2025.

Äldreförvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen påbörjat arbetet med planering och utveckling av sociala system i enlighet med ändrade lagparagrafer och nya krav om dokumentation. Arbetet har skett i samarbete med stadens systemleverantör, kommunstyrelsen, Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och regioner.

Mat och måltider

Samtliga vård- och omsorgsboenden i egen regi har fortsatt att göra måltidsobservationer en gång per år. Syftet är att förebygga undernäring, ofrivillig ensamhet, öka livskvaliteten och måltidsupplevelsen, samt skapa förutsättningar för att de boende får en trevlig stund på dagen. Äldreförvaltningen samordnar stadens tolv dietister i ett nätverk. Dietisterna arbetar olika i stadsdelsförvaltningarna, några arbetar med övergripande frågor och generellt stöd till verksamheten andra dietister arbetar för att stödja äldre personer som har insatser från äldreomsorgen. Varje stadsdelsförvaltning har tillgång till dietist. Förvaltningen har även tagit fram en webbutbildning för hemtjänstpersonal inom området mat, måltider och nutrition. Webbutbildningen kommer att marknadsföras under år 2025.

Biståndsbedömning av vård- och omsorgsboende

Förvaltningen har under året fört dialog med stadsdelsförvaltningarnas beställarenheter för att se till att hög ålder tas i beaktande vid biståndsbedömning av vård- och omsorgsboende och servicehus. I dialogerna framkommer att beställarenheterna arbetar med frågan och lyfter denna, liksom övriga bedömningsgrunder, vid ärendemöten och under metodhandledning.

Myndighetsutövning jourtid

Under året har 930 beslut om bistånd fattats av jourhandläggare på avdelningen Stockholms trygghetsjour när akuta behov har uppstått på jourtid. Detta är likvärdigt med antalet beslut som fattades på jourtid under 2023. Det beviljande biståndet handlar om hjälp med en plats för korttidsvård eller tillfälligt behov av hemtjänstinsatser. Utöver det har stockholmarna som på jourtid kontaktat Stockholms trygghetsjour fått hjälp med förmedling till rätt instans samt rådgivning.

För att säkerställa en rättssäker och likställig myndighetsutövning på jourtid har kontinuerliga egenkontroller, kollegiala granskningar och uppföljning av gjorda utredningar genomförts. I kompetenshögjande syfte har även flertalet jourhandläggare auskulterat både inom andra verksamheter inom äldreförvaltningen och på socialjouren i socialförvaltningens regi.

Hemlöshet

Äldreförvaltningen och socialförvaltningen har spridit rekommendationerna från nollvisionen för äldre i hemlöshet på chefsnätverk, intranätet och i nyhetsbrev. Förvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna genomfört ett webinarium för socialtjänstens medarbetare och chefer med syfte att öka kunskapen om äldre i hemlöshet, dela exempel på goda arbetssätt och sprida rekommendationerna från nollvisionen. Förvaltningen har i samverkan med Stiftelsen SHIS Bostäder spridit kunskap om deras insatser och boendialternativ till äldreomsorgens medarbetare genom webinarium och deltagande i chefsnätverk.

Stöd till anhöriga

Stadens program för stöd till anhöriga har reviderats och antagits av äldrenämnden och socialnämnden. Programmet som bland annat innefattar mål, målgrupper, kunskap om anhöriga och förslag till fortsatta fokusområden för socialtjänsten har skickats vidare till kommunfullmäktige för vidare hantering och beslut. En ny sida på intranätet har skapats med information om stöd till anhöriga och stadens webbplats om anhörigstöd har fortsatt utvecklats. Förvaltningen har med stöd av stadsledningskontoret och tillsammans med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna uppmärksammat den nationella anhörigdagen i oktober på stadens webbplats, kalendarium och genom stadens sociala medier.

Psykisk ohälsa

Under året har samtliga vård- och omsorgsboenden i egen regi blivit erbjudna en heldagskurs i psykisk hälsa och ohälsa vid demenssjukdom. I kursen fick medarbetarna lära sig mer om orsaker, tecken att uppmärksamma, hur de kan förebygga och mildra psykisk ohälsa samt bemötande i olika situationer. Utbildningen var mycket uppskattad och efterfrågad varför ytterligare dagar för fördjupning inom ämnet anordnades.

En ny sida om psykisk ohälsa och suicidprevention har tagits fram på stadens webbplats för utförare. Syftet med sidan är att informera stadens privata utförare om psykisk ohälsa och suicidprevention. För stadens egna medarbetare har en ny sida på intranätet skapats med information om suicidprevention och tips på olika utbildningar.

För att stärka kunskapen hos medarbetare som kan komma att möta personer med suicidtankar har förvaltningen tillsammans med socialförvaltningen anordnat tre utbildningsdagar om

suicidprevention med stöd av NASP (Nationellt centrum för suicidforskning och prevention). På uppdrag av äldreförvaltningen och socialförvaltningen har en extern konsult under hösten följt upp socialtjänstens arbete med suicidprevention och användning av stadsövergripande handlingsplaner. Resultatet från uppföljningen lämnades till förvaltningen under senhösten och kommer att analyseras vidare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden och äldrenämnden ska stödja stadsdelsnämnderna att i dialog med regionen implementera gemensamma system för genomförande och uppföljning av SIP	2024-01-01	2024-12-31	
Analys Stadens implementering av SIP i Lifecare SP, utanför utskrivningsprocessen, är beroende av att det fattas ett gemensamt beslut i länet att systemet ska användas. Äldreförvaltningen och socialförvaltningen har under året följt och deltagit i det arbete som pågått på länsnivå, och som kommer att fortsätta under nästa år			
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ta fram förslag på hur socialtjänsten i större utsträckning kan arbeta med förebyggande och tidiga insatser, på hur socialtjänsten kan utöka sin tillgänglighet samt på vilka insatser som bör ges utan behovsbedömning vid ett eventuellt införande av en ny socialtjänstlag. I uppdraget ingår också att föreslå hur arbetet kan organiseras i en första linjes socialtjänst med fokus på vad som ska erbjudas lokalt, regionalt och centralt	2024-01-01	2024-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden revidera Stockholms stads program för stöd till anhöriga	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande, hälsofrämjande och stödande insatser för äldre

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden

Förvaltningen verkar för att äldreomsorgen ska vara jämställd, tillgänglig och likvärdig. Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser för att de äldre ska kunna leva ett självständigt och tryggt liv utifrån sina individuella förutsättningar.

Förväntat resultat

- Förvaltningen har bidragit till minskad ofrivillig ensamhet hos äldre.
- Förvaltningen har bidragit till att de förebyggande och hälsofrämjande insatserna präglas av samverkan och kvalitet.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under

kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att aktiviteterna har genomförts och att indikatorn och nämndmålet har uppnåtts.

Äldreomsorgens årsrapport

Under första delen av år 2024 sammanställde förvaltningen äldreomsorgens årsrapport för år 2023. Förvaltningen har även informerat om och kommunicerat ut innehållet till berörda aktörer och parter. Under senare delen av år 2024 påbörjade förvaltningen arbetet med 2024 års rapport genom att bland annat hämta in och sammanställa den statistik som ligger till grund för rapporten. Inom ramen för arbetet med årsrapporten har förvaltningen följt upp förra årets utvecklingsområden för äldreomsorgen samt påbörjat arbetet med att identifiera det kommande årets utvecklingsområden.

Årsrapportens format och lättillgängliga innehåll har bidragit till ett förenklat kunskapsinhämtande både inom förvaltningen och i staden i stort, samt bidragit till att skapa en gemensam bild av status och utvecklingsområden för äldreomsorgen.

Äldreomsorgens uppföljningsmodell

Enligt kommunfullmäktigebeslut år 2017 gäller en stadsgemensam uppföljningsmodell inom äldreomsorgen. Uppföljningsmodellen bygger på tre uppföljningsperspektiv:

- Verksamhetsuppföljning
- Kvalitetsobservationer
- Kvalitetsuppföljning på individnivå

Verksamhetsuppföljning följer upp verksamheternas strukturkvalitet (exempelvis följsamhet till lagar och avtal), kvalitetsobservationer följer upp verksamheternas processkvalitet (att insatserna utförs med god kvalitet med fokus på mötet mellan personalen och den enskilde) och kvalitetsuppföljning på individnivå följer upp verksamheternas resultatkvalitet (brukarnas upplevelse av insatsen).

Verksamhetsuppföljning

Under året har verksamhetsuppföljningar gjorts i hemtjänsten och på servicehus. Uppföljningarna i hemtjänsten har haft ett särskilt fokus på social dokumentation. Uppföljningen av servicehus har fokuserat på egenkontroll och social dokumentation.

Kvalitetsobservationer

Under året har totalt 45 vård- och omsorgsboenden observerats, varav 21 i egen regi och 24 i

privat regi. Ett fokusområde har varit verksamheternas arbete för att identifiera, förebygga och bryta de äldres ofrivilliga ensamhet och isolering. Överlag var de äldre mycket nöjda med personalens bemötande och kände sig trygga. De identifierade utvecklingsområdena handlade ofta om organisering av det dagliga arbetet, som arbetsledning och arbetsplanering, samt möjlighet att erbjuda de äldre meningsfull tillvaro med ändamålsenlig stimulans och social gemenskap.

Vid uppföljning efter kvalitetsobservationer har det framkommit att verksamheterna har haft nytta av resultatet i sin egen kvalitetsutveckling. De uppger att de bland annat har sett över sin organisation, förbättrat rutiner och arbetssätt exempelvis kring måltider, utevistelse och aktiviteter samt infört systematik i sitt kvalitetsarbete.

Kvalitetsutveckling på individnivå

I pågående arbete med att öka antalet utförda uppföljningar har äldreförvaltningen under året informerat om uppföljningsmodellen på beställarenheter samt startat ett nätverk med representanter från samtliga stadsdelsförvaltningar. Syftet med nätverket är att dela med sig av erfarenheter och goda arbetssätt samt att ge möjlighet att komma med förslag på sådant som kan utvecklas. Utifrån de förslag som kommit in från gruppen har äldreförvaltningen genomfört mindre justeringar av enkätfrågorna. Förvaltningen har också tagit fram bildstöd som kan användas för att underlätta för omsorgstagarna att besvara frågorna.

Inspektioner

Under året har 23 inspektioner genomförts hos utförare och på beställarenheter. Tio på vård- och omsorgsboende, sex på beställarenheter, fem inom hemtjänst, en på profilboende och en på servicehus.

Inspektioner hos utförare genomfördes utifrån inkomna klagomål, uppföljning av tidigare inspektion samt med anledning av avvikelser upprättade på avdelningen Stockholms trygghetsjour. Vid inspektioner hos utförare har bland annat aktiviteter, mat och måltider samt social dokumentation granskats. Inspektionerna visade att flertalet vård- och omsorgsboenden har aktivitetsansvariga som arbetar med gemensamma aktiviteter och att det oftast finns material för aktiviteter på avdelningarna. På avdelningarna sker det få aktiviteter och det är ofta otydligt vem som ansvarar för att erbjuda de äldre en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. Äldres delaktighet och självbestämmande kan förstärkas vid måltiderna. Kvaliteten på genomförandeplanerna är ett utvecklingsområde. På vård- och omsorgsboende handlar det exempelvis om att tydligare beskriva den äldres önskemål och intressen när det gäller aktiviteter och utevistelse.

De sex inspektionerna på beställarenheter hade fokus på enheternas arbete med att bryta ofrivillig ensamhet och social isolering. Syftet med inspektionerna var att bidra till en meningsfull tillvaro och stärka livskvaliteten och välbefinnandet för de äldre. Syftet var även att medverka till beställarenheternas utvecklings- och kvalitetsarbete. De vanligaste insatserna som beviljats när ansökningar uttryckligen gjorts med anledning av ensamhet och/eller social isolering var främst promenader men även social samvaro och ledsagning.

Beställarenheterna har ett engagemang och ett intresse för frågor som rör ofrivillig ensamhet

och social isolering. Det finns en medvetenhet om vikten av att arbeta för en tillitsfull relation med den äldre och handläggarna har kunskap om faktorer som ökar risken för att den äldre ska känna sig ofrivilligt ensam och/eller socialt isolerad. Vid inspektionerna framkom att beställarenheterna arbetar aktivt med kompetensutveckling inom området och att handläggarna har tagit del av utbildningar som Stockholms stad och Region Stockholm har erbjudit. På beställarenheterna finns forum som skapar förutsättningar för samtal och fördjupad kunskap.

Dokumentationsgranskningen visade att beställarenheterna i högre utsträckning kan kartlägga den äldres upplevelse av ensamhet samt vad som bidrar till meningsfullhet och välbefinnande. Granskningen visade även att beställarenheterna tydligare kan beskriva den äldres behov av stöd för att upprätthålla kontakter och relationer samt kartlägga om det sociala nätverket är tillräckligt. I utformandet av beställningar kan beställarenheterna arbeta för att tydliggöra den äldres behov och insatsernas syfte när det gäller ofrivillig ensamhet och social isolering. Merparten av de granskade beställarenheterna behöver upprätta eller revidera rutiner för samverkan med utförare av hemtjänst samt primärvård.

Inspektörerna granskade även handläggning och dokumentation av insatsen dagverksamhet med social inriktning. I Stockholms stad finns fyra sådana verksamheter varav samtliga är belägna i innerstaden. Det varierade hur många personer över 65 år som var beviljade insatsen. I fyra stadsdelar var det noll till tre äldre som beviljats dagverksamhet med social inriktning. I två stadsdelar var det 16 till 18. Insatsen har främst beviljats med anledning av behov av social stimulans. Resultatet av inspektionerna visar att äldre som bor i en stadsdel där det finns en dagverksamhet med social inriktning oftare beviljas insatsen, än de som bor i en stadsdel utan dagverksamhet med social inriktning. Resultatet indikerar även att antalet äldre som beviljas insatsen hänger ihop med beställarenheternas kunskap om insatsen. Överlag behöver beställarenheterna öka kunskapen om dagverksamhet med social inriktning.

Vak vid vård och omsorg i livets slutskede

Förvaltningen har i ett PM sammanställt ett antal förslag på åtgärder för att möjliggöra närvaro av personal vid vård och omsorg i livets slutskede. För fortsatt utveckling har förvaltningen föreslagit utbildningsinsatser för biståndshandläggare och hemtjänst i egen och privat regi, samt att samverka mellan vårdcentral, biståndshandläggare och hemtjänst förstärks. Samordnad individuell plan (SIP) är en viktig del av arbetet med att genomföra vård och omsorg i livets slutskede. Inom särskilt boende föreslås information till verksamheterna om möjlighet att samverka med avancerad sjukvård i hemmet (ASiH).

Utvecklad hälso- och sjukvård

Förvaltningen har i samverkan med stadsdelsförvaltningarna utvecklat stadens arbetsprocesser inom hälso- och sjukvård för att uppnå en jämlik vård och omsorg. Förvaltningen har genomfört en tvådagars introduktionsutbildning för nyanställd legitimerad personal. Detta är en pilotutbildning som kommer att utvecklas under kommande år. Därutöver har förvaltningen genomfört en heldagsutbildning om medicinsk rätt och verksamhetschefens ansvar enligt hälso- och sjukvårdslagen.

Basala hygienrutiner

Förvaltningen har regelbundet informerat verksamheterna om reviderade rekommendationer

gällande Region Stockholms smittförebyggande åtgärder, aktuell information om rekommendationer avseende basala hygienrutiner, förebyggande av vårdrelaterade infektioner samt smittspridning. Information har lämnats via nyhetsbrev till stadsdelsförvaltningar och privata utförare inom särskilt boende och hemtjänst och finns alltid tillgänglig genom stadens intranät och stadens webbplats för utförare.

Förvaltningen har haft kontakt med utförarchefer inom hemtjänst och särskilt boende i egen regi för att få kunskap om verksamhetens behov av stöd för att upprätthålla basala hygienrutiner samt förebygga vårdrelaterade infektioner och smittspridning. Beställarenheterna har informerats inför influensasäsongen om vikten av att utförarna inom hemtjänsten har förutsättningar och har utrymme att följa basala hygienrutiner.

Tryggt mottagande

Förvaltningen har fört dialog med stadsdelsförvaltningarna kring Tryggt mottagande i hemmet och genomfört en kartläggning av hur stadsdelsförvaltningarna anser att insatsen kan vidareutvecklas, hur likställighet i arbetssätten kan uppnås samt hur äldreförvaltningen kan bidra med stöd i arbetet. Förvaltningen har påbörjat en analys av resultatet från kartläggningen.

Säker läkemedelshantering

Äldreförvaltningen har kartlagt behovet av en stadsgemensam utbildning för delegering av administrering (överlämning) av läkemedel för omvårdnadspersonal på vård- och omsorgsboenden. Förvaltningen har tillsammans med serviceförvaltningen upphandlat en leverantör för utbildningen. Stadsdelsförvaltningarna har möjlighet att avropa såväl digitala utbildningar som utbildningar på lokal.

God och nära vård och omsorg

God och nära vård och omsorg kan sammanfattas med att utgå från individens behov och förutsättningar. De personer som har störst behov av hälso- och sjukvård har ofta behov av insatser från socialtjänsten. För dessa grupper är samverkan mellan staden och Region Stockholm avgörande för att de ska kunna erbjudas vård och omsorg som är förebyggande, sömlös och personcentrerad.

Äldreförvaltningen leder och samordnar tillsammans med socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och förskoleförvaltningen arbetet med omställningen till en god och nära vård och omsorg. Enligt den struktur som fastställts i stadens handlingsplan för god och nära vård och omsorg, som beslutades i början av året, har en stadsgemensam struktur skapats bestående av en strategisk styrgrupp, en operativ styrgrupp, en arbetsgrupp och ett nätverk för kommunsamordnare (KSA). Med utgångspunkt i handlingsplanens fyra fokusområden (med tillhörande prioriterade utvecklingsområden) har en stadsgemensam aktivitetsplan tagits fram, dels för innevarande år, dels för år 2025.

I enlighet med handlingsplanen för god och nära vård och omsorg har en extern referensgrupp bestående av representanter för olika brukarorganisationer (barn och unga, vuxna och äldre) bildats under hösten. Referensgruppen, som är gemensam med "Framtidens socialtjänst" ska följa de båda omställningarna och lämna inspel och synpunkter.

Under hösten har förvaltningen tillsammans med socialförvaltningen fört dialog med

stadsdelsförvaltningarna samt genomfört en inventering av samverkansforum mellan Stockholms stad och region Stockholm. Syftet har varit att få en samlad bild av pågående omställningsarbete samt fånga upp frågor och goda exempel inför det fortsatta utvecklingsarbetet.

Hörselmiljöer

Hörselnedsättning är den vanligast förekommande funktionsnedsättningen och förekomsten ökar med stigande ålder. Bland äldre som bor i särskilt boende bedöms 90 till 95 procent ha en hörselnedsättning. Under året har förvaltningen tagit fram en stadsövergripande funktionsbeskrivning för syn- och hörsel instruktörer. Arbetet har skett i samarbete med stadsdelsförvaltningarna.

Måltidsobservationer

Förvaltningen fortsätter arbetet att införa en mobilapplikation för att digitalt kunna registrera måltidsobservationer på vård- och omsorgboende i egen regi. Syftet med att digitalisera måltidsobservationer är att förenkla för användaren. Vissa tekniska utmaningar har fördröjt arbetet kring införandet av digitala måltidsobservationer.

Ramtid

Förvaltningen har under året genomfört verksamhetsbesök på stadsdelsförvaltningarnas beställarenheter samt hos hemtjänstutförare i både egen och privat regi för att diskutera utmaningar med ramtid som arbetssätt. En arbetsgrupp bestående av representanter från både beställare och utförare har arbetat med revidering av ”Anvisningar för beställning och genomförandeplan” så att dessa blir ett tydligt stöd i det fortsatta arbetet.

Tillämpningsanvisningarna antogs av äldrenämnden i september. Ett implementeringsmaterial för ramtid är framtaget för att användas vid exempelvis arbetsplatsträffar och enhetsmöten på stadsdelsförvaltningarna.

En e-utbildning om ramtid, riktad till biståndshandläggare, hemtjänstpersonal och chefer har tagits fram. Syftet med utbildningen är att tydliggöra ansvarsfördelning och öka förståelsen för de olika uppdragen. Förvaltningen har också inlett arbete med att ta fram ett tydligt informationsmaterial till omsorgstagare och övriga medborgare.

Arbetsledning jourtid

Omsorgspersonal från stadsdelsförvaltningarna har i komplexa och akuta situationer under jourtid fått hjälp av avdelningen Stockholms trygghetsjour med arbetsledning och konkret stöd och vägledning i sitt arbete. Under 2024 har 1 730 arbetsledningsärenden hanterats på jourtid inom stadens verksamheter vilket är en ökning med 19 procent jämfört med föregående år. Drygt hälften av ärendena har gällt bemanning. Förändringen gällande dygnsvila i arbetsmiljölagen och att det därmed är svårare för utförare att själva bemanna vid akut frånvaro tros ligga bakom höjningen. Likt förra året kan en tydlig ökning i antalet arbetsledningsärenden ses under semesterperioden juni-juli samt under december, troligen på grund av att det saknas kunskap om vilken chef som ansvarar under semesterperioden i kombination med att det är många vikarier i tjänst.

Arbetet för att tydliggöra nuvarande och framtida uppdrag för arbetsledning har pågått under hela året. En översyn har genomförts i vilken det kan konstaterats att det inte är förenligt med

arbetsmiljölagstiftningen att Stockholms trygghetsjour arbetsleder omsorgspersonal vid 16 kranskommuner samt stadens elva stadsdelsförvaltningar. Arbetsmiljölagen ställer krav på att varje nämnd ska ombesörja att det finns möjligheter till arbetsledning och chef i tjänst som kan fatta beslut om arbetsmiljöfrågor verksamhetens alla timmar. Detta ansvar går enligt lagen inte att delegera vidare.

Som ett resultat av översynen har en avvecklingsplan som inkluderar en uppsägning av de fem största kranskommunerna tagits fram och kommunicerats med berörda kommuner. Avtalen med dessa fem kranskommuner är uppsagda och sista dagen för arbetsledning är 31 december 2025. Arbetet med översyn och åtgärder för vidare avveckling av arbetsledning fortsätter under 2025.

Äldrevänlig stad

Stockholms stad har en handlingsplan för äldrevänlig stad som följer Världshälsoorganisationens (WHO) modell. Målet är en långsiktig och hållbar ansats för en tillgänglig och inkluderande stad som främjar ett aktivt och självständigt liv för alla äldre med varierande behov och förutsättningar. Bland annat ska stadens fysiska och sociala miljö samt tjänster och information vara tillgängliga för stadens alla äldre. Idén om universell utformning ska vara ledande i allt utvecklingsarbete. Det innebär att lokaler, digitala plattformar och service från början ska utformas rätt för att vara tillgängliga för alla utan att efteråt behöva anpassas för särskilda gruppers behov. En viktig utgångspunkt för ansatsen är att stadens äldre ska erbjudas möjlighet att ha inflytande i frågor som berör dem.

I handlingsplanen identifieras fem övergripande utvecklingsområden:

1. Delaktighet och inflytande
2. Samverkan och partnerskap
3. Social inkludering
4. Bostäder och stadsmiljö
5. Kommunikation och information.

Äldrenämnden har ansvar bland annat för att förebygga ensamhet och social isolering, att särskilt stödja sårbara grupper och att utveckla metoder för att öka de äldres digitala kompetens och möjlighet till delaktighet. Därutöver har staden identifierat sex pilotområden för att ytterligare effektivisera arbetet: Bostäder, stadsmiljö och naturområden, välfärdsteknik, data och kommunikation samt en ökad fysisk, psykisk och social hälsa. Många av de identifierade utvecklingsområdena ingår i äldrenämndens ordinarie ansvarsområden, exempelvis att utveckla moderna och tillgängliga boendeanternativ, hitta metoder för att främja de äldres hälsa och en hälsosam livsstil, säkerställa tillgång till likvärdig information, service och omsorg, värna särskilt om sårbara grupper samt främja och utveckla meningsfulla sociala aktiviteter i gemenskap med andra. Under året har äldrenämnden haft flera uppdrag inom handlingsplanens utvecklingsområden. Flera av dem har genomförts i samverkan med andra nämnder och bolag i staden, kommunstyrelsens pensionärsråd eller externa partners såsom Region Stockholm, civilsamhället och akademien.

Som en viktig del i arbetet med att motverka ofrivillig ensamhet har förvaltningen kartlagt stadens utbud av träffpunkter och meningsfulla aktiviteter som är tillgängliga för äldre

personer med en fysisk, psykisk och/eller intellektuell funktionsnedsättning. I kartläggningen deltog idrottsförvaltningen, socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Resultatet visade att det generellt saknades gemensamma aktiviteter och inkluderande sammanhang för personer med olika typer och grad av funktionsnedsättning, exempelvis äldre som fick stöd inom socialpsykiatri eller enligt lag om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS). Stadens aktuella öppna träffpunkter och mötesplatser för seniorer har ett stort utbud av olika aktiviteter men de förutsätter självständighet av besökarna, vilket i praktiken innebär att personer med olika funktionsnedsättningar har svårt att ta del av arrangemangen. Resultatet har diskuterats med de involverade förvaltningarna och det för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden gemensamma rådet för funktionshinderfrågor. Arbetet fortsätter under 2025.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	64	56	68	60	67 %	67 %	2024
<p>Analys</p> <p>Utfallet visar på en förbättring med 4 procentenheter sedan år 2023. Resultatet kommer från exploateringskontorets medborgardialog som genomfördes under hösten 2024. De som deltar i medborgardialogen har själva anmält sitt intresse att delta. Totalt deltog 924 personer. De som är + 80 år vet i större utsträckning vart de ska vända sig än de som är 65-69 år. Det är fler kvinnor än män som vet vart de ska vända sig. Arbetet med att hitta nycklar till målgruppen män över 65 och samtidigt helst öka kunskapen om möjligheten till äldreomsorg också hos kvinnor över 65 år fortsätter. Förvaltningen har utvecklat informationskampanjen Hej 65-plussare - vi hoppas du mår bra och inte behöver oss. Målsättningen med kampanjen är bland annat att öka medvetenheten om vart man ska vända sig om man har behov av äldreomsorg. Kommunikationen sker på olika sätt till exempel genom tryckt informationsmaterial som broschyren Äldreomsorg för dig som bor i Stockholms stad. Kommunikation sker även på webbplatserna äldreomsorg.stockholm, Senior i Stockholm och Hitta och jämför service i samverkan med Äldre direkt.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda om, och i så fall hur, uppföljningen av äldreboende som är upphandlade inom stadens LOV-avtal, kan överföras från stadsdelsnämnderna till äldrenämnden	2024-01-01	2024-12-31	
<p>Analys</p> <p>Äldreförvaltningen har under året varit behjälplig i kommunstyrelsens utredning i frågan.</p>			
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta arbetet med att införa ramtid fullt ut	2024-01-01	2024-12-31	
  Äldrenämnden ska utreda behov och placering av teckenspråkig äldrevägledare	2024-01-01	2024-12-31	
<p>Analys</p> <p>Äldreförvaltningens utredning resulterade i ett tjänsteutlåtande som beslutades i nämnd i december 2024.</p>			

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att äldre har en tillvaro som präglas av god omsorg och stor trygghet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förvaltningen bidrar till att äldre ska uppleva trygghet genom att kontinuerligt följa upp och utveckla kvaliteten inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

- Stadsdelsförvaltningarna har fått stöd med att utveckla arbetssätt och kvalitetsuppföljning inom äldreomsorgen.

- Förvaltningens medarbetare har ett gott bemötande i dialog och samverkan med stockholmare och kollegor.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att nämndmålet har uppnåtts.

Kultur för äldre

Äldreförvaltningen och kulturförvaltningen har en gemensam styrgrupp och en gemensam arbetsgrupp som i samverkan planerar och genomför insatser inom ramen för kulturuppdraget. För tredje året i rad har medarbetare på särskilda boenden och dagverksamheter blivit erbjudna att gå kursen "Kultur och hälsa". Tillsammans med kulturförvaltningen fortsätter arbetet med att tillgängliggöra stadens museer digitalt via filmer och vägledningsmaterial, vilka finns samlade på webbsidan "Titta in på museet". Under året har ytterligare fyra nya filmer från museerna blivit publicerade på webbsidan. Totalt finns nu tolv filmer publicerade och tillgängliga och varje film har en egen vägledning. Information om filmerna har skett i

olika forum och sammanhang under året, till exempel genom enhetsbesök, på kursen "Kultur och hälsa" samt på möten för utförarchefer.

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att äldre har tillgång till ett rikt, kultur, idrotts- och föreningsliv

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen bidrar till att äldre inom stadens alla verksamheter får möjligheten att ta del av mer kultur-, idrotts- och föreningsliv genom samverkan med kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna.

Förväntat resultat

- Förvaltningen har bidragit till att äldre fått möjligt att ta del av kultur- idrott-, och föreningsliv.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att samtliga verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet har uppnåtts. Hur nämnden har bidragit till att uppnå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att aktiviteten är genomförd och nämndmålet har uppnåtts.

I förvaltningens lokaler finns möjlighet till källsortering i olika fraktioner på samtliga våningsplan. Information om detta finns på intranätet. Förvaltningen väljer flergångs- och

returalternativ framför engångs.

Förvaltningens lokaler är nyrenoverade. Samtliga hushållsmaskiner är nya och energisnåla. Belysningen i lokalerna är energisnål ledbelysning som är tids- och rörelsestyrd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samråd med förskolenämnden, miljö- och hälsoskyddsämnden, servicenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna revidera stadens matstrategi: "God, hälsosam och klimatsmart mat"	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen eftersträvar en miljövänlig källsortering.

Förvaltningen stödjer omställningen till ett cirkulärt samhälle genom återbruk. Förvaltningen undviker, så långt det är möjligt, att använda material av plast.

Förväntat resultat

- Förvaltningens medarbetare sorterar i kärl som finns utställda på förvaltningen.
- Förvaltningen använder stadens interna återbrukscentrum, Stocket.
- Inköpsansvariga är medvetna om att artiklar av plast ska undvikas.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att nämndmålet har uppnåtts.

I anslutning till förvaltningens lokaler i Älvsjö finns en innergård där förvaltningen har satt upp tre insektshotell och en fjärilsholk. Under våren och sommaren har förvaltningen odlat blommor, i pallkragar, för att hjälpa pollinerande insekter som bin och fjärilar.

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen följer, i de delar som berör förvaltningens verksamhet, stadens miljöprogram och handlingsplan för biologisk mångfald.

Förväntat resultat

- Förvaltningens medarbetare känner till Stockholms stad miljöprogram.
- På förvaltningens innergård finns möjlighet till viss odling.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att nämndmålet har uppnåtts.

Förvaltningen leasar 13 bilar utifrån stadens ramavtal. Sju bilar drivs med gas och sex bilar går på el. Under detta år har leasingavtalen ut för sju av bilarna gått ut. Nya bilar har provats ut och utvärderats för att hitta lämplig ersättningsmodell. Bilarna levereras innan årsskiftet.

Arbetet med att montera lås och installera trygghetslarm sker utifrån geografiska områden i syfte att effektivisera utförandet samt att minska utsläppen. Serviceärenden som kräver resa med bil har i möjligaste mån planerats in utifrån geografiska områden.

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att Stockholm ska vara en stad där utsläppen minskar

● Uppfylls helt

Beskrivning

Minskningen av växthusgaser ska ske genom hållbara transporter, leveranser och ett hållbart resande.

Förvaltningens medarbetare använder miljövänliga transporter i arbetet.

Förväntat resultat

- Medarbetarna åker kollektivt, går, cyklar eller åker tjänstebil utifrån uppdragets karaktär.
- Vid längre resor väljer medarbetarna tåg före bil eller flyg.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att nämndmålet har uppnåtts.

Förvaltningen gör inga stora inköp av livsmedel men genom att avropa från stadens avtal bidrar förvaltningen till att öka andelen inköpta livsmedel som är ekologiskt märkta.

I den mån det är möjligt återanvänds trygghetslarm som lämnats tillbaka och digitala lås som demonterats hos nya kunder. Trygghetslarm och lås som inte längre kan återanvändas hos kunder återvinns.

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till giftfria miljöer

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stadens riktlinjer för upphandling och inköp följs och miljömärkta och ekologiska varor väljs i så stor utsträckning som möjligt. Förvaltningen arbetar för att enbart använda produkter som är giftfria.

Förväntat resultat

- Förvaltningen följer stadens riktlinjer för inköp av miljömärkta och ekologiska varor.
- Förvaltningens produkter är giftfria.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att samtliga verksamhetsområdesmål som är kopplade till inriktningsmålet har uppnåtts. Bedömningen grundar sig även på att flertalet av de uppdrag som förvaltningen har utfört för att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen har genomförts. Hur nämnden har bidragit till att uppnå inriktningsmålet redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att aktiviteten har genomförts och att indikatorerna och nämndmålet har uppnåtts samt att förvaltningens kostnader ryms inom den tilldelade budgetramen. Förvaltningens ekonomiska utfall kommenteras under rubriken Uppföljning av ekonomin.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
● Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	98,8 %			98,8 %	100 %	100 %	VB 2024
● Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	98,8 %			98,8 %	100 %	100 %	VB 2024
● Nämndens prognossäkerhet T2	-1 %			0 %	+/- 1 %	+/- 1 %	2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
● Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och berörda stadsdelsnämnder utreda ersättningen till stadens kommunövergripande verksamheter inom äldreomsorg	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: Äldrenämndens verksamheter drivs inom hållbara och givna ekonomiska ramar

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen bedriver en effektiv verksamhet som ryms inom tilldelad budget.

Förväntat resultat

- Verksamheten ryms inom tilldelad budget.
- Prognossäkerheten är god.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att aktiviteten har genomförts och att två av tre indikatorer och nämndmålet har uppnåtts.

Förvaltningen bidrar till att intresset för att arbeta inom äldreomsorgen ökar. Förvaltningen har tagit emot fyra feriearbetande ungdomar under sommarperioden. Dessa har arbetat på avdelningen Stockholms trygghetsjour. Förvaltningen fortsätter att tillhandahålla en plats för stockholmsjobb vid vaktmästeri och kontorservice. Förvaltningen samarbetar med S:t Eriks gymnasium för att varje år ta emot en eller flera praktikanter. I år har förvaltningen tagit emot två praktikanter under våren och en praktikant under hösten.

VFU samordning för likställda rutiner för studentmottagande

En arbetsgrupp har under året arbetat fram ett underlag som strävar till likställda rutiner för mottagandet av studenter i verksamhetsförlagd utbildning, VFU, i verksamheterna. Förslaget har lämnats till styrgruppen för Stockholms stads handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten. Styrgruppen har beslutat att underlaget ska vidare till socialtjänstens och äldreomsorgens avdelningschefer. Underlaget är utskickat under december 2024. Arbetet pågår med granskning av avsiktsförklaringen mellan akademin och Stockholms stad och kommer fortsätta under år 2025.

Näringslivsfrämjande arbete

I förvaltningens arbete ingår att samarbeta med privata utförare av hemtjänst, dagverksamhet samt vård- och omsorgsboenden. Detta arbete inkluderar både de som är intresserade av att starta verksamhet och de som redan har avtal med staden. Arbetet följer de riktlinjer och det synsätt som redovisas i Näringslivspolicy för Stockholms stad. Förvaltningen anordnar informationsmöten en gång i månaden för personer/företag som är intresserade av att starta hemtjänst. De företag som vill starta vård- och omsorgsboende, seniorbostäder eller bygga

samhällsfastigheter inom äldreomsorgen kan få stöd och information från förvaltningen. Stödet utgår från de behovsbedömningar som görs i stadens äldreboendeplan. För de bolag som har avtal med staden skickas relevant information från förvaltningen varannan vecka.

Två gånger per år anordnar förvaltningen informations- och diskussionsforum för utförarchefer inom äldreomsorgen. Syftet med dessa är att utförarna får mötas, ta del av viktig information, får möjlighet att diskutera samt dela med sig. Mötena bidrar även till att samarbetet mellan utförarna och äldreförvaltningen stärks. Utifrån behov arrangeras också digitala informationsmöten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	4			2	4 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	1			1	1 st	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	0 st			2 st	2 st	Tas fram av nämnd	VB 2024
<p>Analys</p> <p>Staden som helhet erbjuder idag flera VFU-platser än vad det finns socionomstudenter. Mot bakgrund av det har förvaltning valt att inte ta emot några socionomstudenter utan låta socionomerna göra sin praktik i mer klientnära verksamheter där de kan utvecklas i sin profession. Studenter som gör sin praktik på stadsdelsförvaltningarna välkomnas att besöka Stockholms trygghetsjour.</p>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna införa en jobbgaranti för examinerade på stadens vård- och omsorgscollege. Arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden ska vidare utreda införandet av ytterligare jobbgarantier	2024-01-01	2024-12-31	
<p>Analys</p> <p>I juni meddelade arbetsmarknadsnämnden att de saknar tillräckliga mandat och kompetens att införa en jobbgaranti i staden. I och med det beslutet avslutade äldreförvaltningen aktiviteten för sin del.</p>			

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till ett ökat intresse för att arbeta inom äldreomsorgen

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska i samarbete med stadsdelsförvaltningarna och arbetsmarknadsförvaltningen arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

- Intresset för att arbeta inom äldreomsorgen ökar.
- Förvaltningen tar emot feriearbetare, Stockholmsjobb och studenter.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att aktiviteten har genomförts och att nämndmålet har uppnåtts.

Stadsövergripande boendeplanering

Förvaltningen samordnar arbetet med årets stadsövergripande boendeplan, äldreboendeplan 2025 med utblick mot 2050. Arbetet sker i samarbete med stadsledningskontoret, Micasa Fastigheter, stadsdelsförvaltningarna, stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret. Nytt för årets plan, som antogs av äldrenämnden i juni, är att utblicken förlängts från 2040 till 2050.

Arbete pågår för att möta upp utmaningar inom boendeplaneringen. På lång sikt handlar det om att göra säkrare behovsprognoser och belysa fler scenarier. För det pågår ett arbete med att utveckla det analysverktyg som används i boendeplaneringen och samarbete med Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum i syfte att få in fler perspektiv i framtida äldreboendeprognoser.

Stockholm står inför en omfattande nyproduktion av boenden för äldre samtidigt som många särskilda boenden har behov av totalrenoveringar som kräver tomställning och evakuering av de boende. Renovering och evakuering kommer att påverka tillgången på platser i vård- och omsorgsboende eftersom evakueringarna sammanfaller med prognostiserat ökat omsorgsbehov och utbyggnad av äldreomsorgen. Förvaltningen bidrar på olika sätt i upprustningsplaneringen bland annat genom att delta på Micasas utvecklingsmöten. Förvaltningen ingår även i den nya centrala samordningsgrupp för renovering av äldreboenden som initierats av stadsledningskontoret. Referensgruppen och styrgruppen för boendeplanering följer löpande arbetet.

Äldreboendeplaneringen har under året lyft flera initiativ till att skapa lämpliga bostäder för äldre utöver enbart nyproduktion. I äldreboendeplan 2025 finns flera förslag för att undersöka möjligheterna att bättre ta tillvara tillgängliga bostäder med överkomliga hyror i det befintliga bostadsbeståndet. I äldreboendeplan 2025 finns en redogörelse om äldres möjligheter att efterfråga nyproducerade seniorbostäder samt konkreta förslag kring hur ökad rörlighet och tillgänglighet i befintligt bestånd kan skapa tillgängliga bostäder för äldre. Planen redogör även för vilka konkreta åtgärder och vilken samverkan mellan stadens olika aktörer som krävs för att möta kommande utmaningar och behov. Flera av åtgärderna kommer att kräva resursförstärkningar. Förvaltningen har ett ansvar att följa upp arbetet med genomförandet av åtgärderna.

Förvaltningen har tagit fram informationsmaterial för att hjälpa äldre med information om boendeplanering och olika boendeformer. För att skapa en större medvetenhet om boendeplaneringen och framtida utveckling har förvaltningen deltagit i träffar med pensionärsförbund och pensionärsråd.

Under senhösten har förvaltningen påbörjat arbetet med äldreboendeplan 2026 tillsammans med stadsdelsförvaltningarna.

Trygg och effektiv köhantering

Förvaltningen har under året fortsatt arbetet med att säkerställa en effektiv köhantering. Arbeta med att kartlägga förutsättningar för dagens hantering av kö har genomförts under året och arbetet kommer fortsätta under 2025. Bland annat har en översyn av tillämpningsanvisningar genomförts och arbetet med att ta fram förslag till reviderade tillämpningsanvisningar påbörjats. Idag har personer som redan fått sitt beslut verkställt rätt att stå i kö till upp till tre andra boenden, vilket har resulterat i att cirka 60 procent av alla erbjudanden om ledig lägenhet under året har gått till enskilda som redan bor på vård- och omsorgsboende. Det medför ofta långa väntetider för dem som ännu inte fått sitt beslut om vård- och omsorgsboende verkställt, samt lägenheter som står lediga länge.

I syfte att erbjuda en tydligare bild av tillgång och efterfrågan har statistiska underlag gällande platser vid vård- och omsorgsboenden, servicehus och korttidsboende utvecklats utifrån de förutsättningar som finns. I dagsläget saknas dock tillräckligt digitalt systemstöd inom detta område och stor del av hanteringen och registreringen sköts därför manuellt. Behovet av stöd i stadens sociala system har framförts och inom ramen för objektet Sociala system har arbete gällande stöd för så kallad resurshantering påbörjats. Nya arbetssätt för att få till en högre beläggningsgrad på korttids- och växelvårdsplatser har påbörjats.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 	Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden och Stockholms Stadshus AB utveckla arbetet med att ta fram Riktlinjer för bostadsförsörjningen 2025-2028	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till en mångfald av boendeformer för äldres skiftande behov

 Uppfylls helt

Beskrivning

Genom att inventera och kartlägga befintliga bostäder för äldre samt undersöka målgruppens behov och efterfrågan görs en framtida boendeplanering för att möta äldres behov av särskilt boende och att alla över 65 år som vill ha seniorbostäder erbjuds detta.

Förväntat resultat

- Förvaltningen bidrar till att Stockholms stad erbjuder en mångfald av boendeformer för äldre utifrån deras skiftande förutsättningar, behov och efterfrågan.
- Förvaltningen bidrar till att äldres kunskap om utbudet av boendeformer är god genom målgruppsanpassad kommunikation.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att en av tre indikatorer har uppnåtts, två indikatorer har delvis uppnåtts och aktiviteten har genomförts och nämndmålen har uppnåtts.

3.4.1 Äldrenämnden bidrar till att stärka kompetensen hos medarbetare inom äldreomsorgen

Språksatsning

Språksatsningen har omfattat tolv olika äldreomsorgsverksamheter som haft utbildning i svenska på arbetsplatsen. Sammanlagt har drygt 300 deltagare tagit del av undervisning i svenska samtidigt som arbetsledningen har fått stöd att etablera det språkstödande arbetet i verksamheten. Undervisningen har anpassats efter medarbetarnas och verksamhetens behov där de har tränat på muntlig och skriftlig kommunikation samt att förbereda medarbetarna för

egna studier i svenska. I språksatsningen har även chefer fått stöd i hur man arbetar långsiktigt med språkstödjande insatser och språkombud.

Språkstrategi

I arbetet med uppdraget har arbetsmarknadsförvaltningen tillsammans med förskoleförvaltningen, äldreförvaltningen och fem stadsdelsförvaltningar identifierat tre fokusområden för att nå en långsiktig hållbar kompetensförsörjning: Stärkt samverkan, lärande språkutvecklande arbetsplatser och målgruppsanpassad kompetensutveckling. För varje fokusområde finns ett antal strategiska inriktningar som är av särskild betydelse och som behöver prioriteras i det kommande arbetet för att utveckla och bedriva utbildning som leder till kompetensutveckling för befintlig personal. Resultatet av årets arbete är att samarbetet mellan fackförvaltningarna i utbildningsfrågor har stärkts.

Samarbete med stadens högskolor

Samarbetet med stadens högskolor har fortsatt för att säkerställa behovet av platser för verksamhetsförlagd utbildning och verka för att fler handledare ska ha handledarutbildning. Förvaltningen har i samverkan med de akademiska noderna och högskolorna planerat och utfört en uppskattad akademisk inspirationsdag för medarbetare från stadens verksamheter. Äldrenämnden delade ut ett stipendium till två specialistsjuksköterskestudenter som skrivit en gemensam uppsats om äldreomsorgen och hur OPEN-konceptet kan implementeras.

Akademiska noder

Förvaltningen har tillsammans med de akademiska noderna utvecklat arbetet i syfte att öka samarbetet med högskolorna och utveckla äldreomsorgens verksamheter. I november blev äldreomsorgen i Norra Innerstaden en akademisk nod, sedan tidigare finns akademisk nod även i Bromma, Enskede-Årsta-Vantörs, Södermalms och Kungsholmens stadsdelsförvaltning.

ESF-projektet kompetensutveckling i äldreomsorgen

Projektet syftar till att utveckla metoder för arbetsplatslärande och utbilda medarbetare i äldreomsorgen. Språk och yrke integreras med en tydlig koppling till verksamhetsnära situationer och utbildningen baserats på situationer som deltagarna möter i sitt dagliga arbete. Under året har tre olika utbildningsgrupper genomförts för medarbetare från äldreomsorgen. Parallellt med medarbetarnas kompetensutveckling har även chefer fått handledning och utbildning i hur man kan skapa förutsättningar för en språkutvecklande arbetsplats. Projektet har visat att det är viktigt att chefer har kunskap och förståelse för hur man arbetar språkutvecklande, det är en förutsättning för att förankra och etablera lärandet på arbetsplatsen.

Äldreomsorgslyftet 2024

Äldreomsorgslyftet är en statlig satsning med syfte att höja kompetensnivån för personal inom äldreomsorgen. Under 2024 har Stockholms stad blivit tilldelade cirka 111 mnkr som ska täcka personalkostnader för de anställda som studerar till vårdbiträde, undersköterska, specialistundersköterskor, fördjupningskurser för undersköterskor samt vissa akademiska kurser för ledare inom äldreomsorgen. Under år 2024 har det kommit in omkring 600 ansökningar totalt för Stockholms stad varav 58 procent kom från privata utförare.

Yrkessvenska – med inriktning vård och omsorg

Under 2024 har förvaltningen ordnat en fem veckor lång uppdragsutbildning med särskild betoning på ”Yrkessvenska – inriktning vård och omsorg av äldre”. Utbildningen är utformad av förvaltningen i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och avser befintlig personal som saknar undersköterskeutbildning och som behöver utveckla sin svenska. Kursen har bidragit till att utveckla yrkesspråket och samtidigt inspirerat till att fortsätta studier till vårdbiträde eller undersköterska. Arbetsgivarna har fått ersättning för medarbetares studier via äldreomsorgslyftet.

Reflektion inom äldreomsorgen

Förvaltningen stödjer reflektionsmentorer och reflektionsledare i deras uppdrag genom att anordna nätverksträffar. Reflektionsmentorens uppdrag är att ge stöd åt enheter som inte har egna reflektionsledare.

Kompetens inom demensområdet

Förvaltningen stödjer stadsdelsförvaltningarnas arbete med att ha en grundläggande kunskap inom demenssjukdomar. De enheter som önskar bli stjärnmärkta och utbilda en stjärninstruktör får kursavgiften betald. Ett annat stöd i verksamhetsutvecklingen är förvaltningens stöd till vård- och omsorgsboenden som väljer att arbeta med det nationella kvalitetsregistret, BPSD-registret gällande utbildning av BPSD-administratörer. BPSD-registret är ett nationellt kvalitetsregister som syftar till att kvalitetssäkra och utveckla vården för personer med kognitiv sjukdom/demenssjukdom. Målet är att genom multiprofessionella vårdåtgärder minska beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom (BPSD) och därigenom öka livskvaliteten för personen med kognitiv sjukdom/demenssjukdom.

Specialiserade hemtjänstgrupper med inriktning demenssjukdom

De specialiserade hemtjänstgrupperna med inriktning mot personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt har fått stöd i hur de utvecklar ett multiprofessionellt arbetssätt dels genom kompetensutveckling inom psykisk ohälsa vid demenssjukdom dels hur samverkan med civilsamhället kan motverka ofrivillig ensamhet.

Kompetensutveckling och introduktion för biståndshandläggare

Förvaltningen har under året erbjudit nyanställda biståndshandläggare en digital introduktionsutbildning. Förvaltningen har även erbjudit de som genomgått introduktionsutbildningen en halvdags workshop med möjlighet att träffa kollegor från staden och tillsammans reflektera kring olika scenarios som de ställs inför i sin nya yrkesroll. En workshop genomfördes under våren, medan den planerade workshopen under hösten behövde ställas in på grund av för få deltagare.

Under året har förvaltningen anordnat fyra tillfällen med föreläsning om rättshaveristiskt beteende. Även en heldagsutbildning i professionellt medberoende har vid två tillfällen under året arrangerats av förvaltningen.

Bemanning vid korttidsfrånvaro inom äldreomsorgen

Förvaltningen har kartlagt behovet av centraliserad bemanningsfunktion för komplexa uppdrag samt vilka stadsdelsförvaltningar som har en bemanningsfunktion eller annat strukturerat arbetssätt för att minska behovet av andelen timavlönade vikarier. Kartläggningen

visade att det fanns ett litet behov av en centraliserad bemanningsfunktion som kunde ta komplexa uppdrag. Kartläggningen visade även på att samtliga stadsdelsförvaltningar har resursteam eller höjd grundbemanning för att minska andelen timavlönade vikarier.

Förvaltningen har under året även följt upp ett antal lokala exempel med olika arbetssätt för att hantera korttidsfrånvaro med ordinarie personal. Uppföljningen visade att några av verksamheterna upplevde svårigheter att hålla budget och hade därav avslutat eller minskat sitt arbete med att ha mer personal utöver grundbemanningen. I uppföljningen framkom att ett nära ledarskap, tät uppföljning och nöjda medarbetare som ställde sig positiva till ett flexibelt arbetssätt var viktiga aspekter för att minska andelen timavlönade vikarier.

Stockholms stads handlingsplan för en hållbar arbetssituation inom socialtjänsten

Under våren har socialförvaltningen tillsammans med äldreförvaltningen arbetat med att ta fram ett stödmaterial för implementering av den reviderade handlingsplanen i stadsdelsförvaltningarna. En sida på intranätet har tagits fram för att kunna publicera lättillgänglig information kring handlingsplanen och en funktionsbrevlåda har skapats för att kunna lämna synpunkter och ställa frågor kring arbetet.

Följande aktiviteter har genomförts inom handlingsplanens fokusområden och har spridits till medarbetare och chefer via intranätet, i olika chefsnätverk samt i veckobrev till stadsdelsförvaltningarna:

- Utbildning om otillåten påverkan.
- Inspirationsfilmer om hur olika verksamheter arbetat med hållbar arbetssituation.
- Rutin för ärenden där det framkommer allvarliga hot och som inte kan handläggas på gängse sätt.
- Inspirerande film om VFU-mottagande och handledarens viktiga roll.

3.4.2 Äldrenämnden ger förvaltningens medarbetare goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Förvaltningen har fortsatt arbetat för utveckling av arbetsplatsen med återkommande dialoger om arbetsmiljö på arbetsplatsträffar, förvaltnings- och enhetsmöten samt i avstämningar, medarbetarsamtal och genom facklig samverkan. Medarbetare och chefer har tillsammans verkat för att utveckla arbetssätt, öka kommunikation och tydliggöra förväntningar, krav och resurser för medarbetarskap. Förvaltningen har arbetat för att främja medvetenhet om hur mångfald och olikheter bidrar till verksamhetens utveckling bland annat genom ökad dialog på arbetsplatsträffar.

I syfte att främja hållbara chefsuppdrag och en enhetlig chefsstruktur har de organisatoriska förutsättningarna för förvaltningens chefer kartlagts och analyserats genom dialoger med cheferna. Efter återkommande dialog i samverkan har beslut fattats om förvaltningens chefsnivåer samt åtgärdsplan för det fortsatta arbetet. Med syfte att skapa goda förutsättningar för förvaltningen att nå uppsatta mål och ha hållbara chefsuppdrag har flera åtgärder genomförts under året. Vid avdelningen för digitalisering och it har en organisationsjustering genomförts som skapat två nya ledningsfunktioner, en enhetschef samt en teamledare, en justering har skett från team till enheter på avdelningen stadsövergripande äldreomsorgsfrågor och avdelningen Stockholms trygghetsjour har genomfört en organisationsjustering bland annat för jämnare och mer funktionell fördelning av stödfunktioner.

Andelen medarbetare med tillsvidareanställning på heltid har varit oförändrad under året. Flertalet medarbetare med anställning på deltid har fått utökad sysselsättningsgrad men inte kommit upp i heltid. Förvaltningen har under hösten initierat flertalet aktiviteter för att kunna erbjuda heltid till redan anställda medarbetare under 2025 samt minska antalet medarbetare som är timavlönade.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har utvecklats med ett gemensamt arbetssätt för riskbedömning och uppföljning. Arbetsmiljörund för arbetsplatsens utformning har genomförts gemensamt på kontoret. Riskbedömningar i det löpande arbetet har genomförts på enheterna och åtgärder har genomförts för att minska risken för ohälsa eller skador i arbetet. Den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har undersökts på enhets-/avdelningsnivå och dokumenterats i ILS-webb i samband med den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vidare har förvaltningen arbetat med handlingsplanerna utifrån årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt utifrån resultatet av medarbetarenkäten. Föregående års fokuserade arbete på att tydliggöra uppdrag och förväntningar samt utvecklingen av den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har gett resultat och lett till en ökning av AMI, aktivt medskapandeindex, från 76 (år 2023) till 82 punkter. Samtliga delindex; ledarskap, motivation och styrning har ökat.

Kompetensförsörjning

I syfte att skapa tydligare målstyrning och för att stärka medarbetares förutsättningar att göra ett bra jobb har förvaltningen beslutat om nya lönekriterier. Genom dialog på arbetsplatsträffar har medarbetare getts möjlighet till delaktighet i framtagandet av lönekriterierna. De nya lönekriterierna införs i samband med medarbetar- och bedömningssamtal inför löneöversyn år 2025.

Utbildningsinsatser och andra kompetensutvecklande insatser har genomförts i syfte att stärka medarbetare i deras yrkesprofession och skapa förutsättningar för förvaltningen att nå sina mål. Medarbetare har uppmuntrats till att skugga kollegor inom förvaltningen och i staden, skuggningen har bidragit till ökad förståelse för varandras uppdrag samt utveckling av den egna verksamheten.

Förvaltningen har ökat kunskapen om civil beredskap och kris samt förmågan att agera vid kris och krig. Det har skett genom bland annat övningar för krisledningen och utbildning i krishantering för medarbetare på avdelningen Stockholms trygghetsjour. Förvaltningsledningen har ökat kompetensen inom informationssäkerhet och NIS2-direktivet. Dialog om informationssäkerhet har hållits i arbetsgrupper och medarbetare genomför löpande stadens grundutbildning i informationssäkerhet via utbildningsplattformen.

3.4.3 Äldrenämnden stöttar och bidrar i stadsdelsnämndernas arbete med att utveckla och införa digitala arbetssätt.

Strategiskt initiativ för äldreomsorgens och socialtjänstens digitalisering

Äldreförvaltningen och socialförvaltningen har under året genomfört en förstudie för att ta fram en struktur och öka samordningen för äldreomsorgens och socialtjänstens digitaliseringsutveckling. Arbetet har skett i nära samarbete med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna. Utifrån förstudiens resultat har ett strategiskt initiativ tagits fram och

ett inriktningsbeslut för det fortsatta arbetet har fattats i den strategiska styrgruppen för Sociala system. Arbetet har sin utgångspunkt i stadens styr- och samverkansmodell pm3 och omfattar fem digitala samverkansområden.

Digitaliseringsplan

Digitaliseringsplan 2025-2026 med inriktning 2027 beslutades av äldrenämnden i november. Genom besök i stadsdelsförvaltningar och en enkät om digital mognad på organisatorisk nivå har prioriterade områden arbetets fram. Referensgrupp digitalisering har träffats regelbundet under året och agerat rådande och stödjande i framtagande av de prioriterade områdena. Styrgrupp digitalisering har haft två möten. Kommunstyrelsens pensionärsråd har bidragit med information om äldres behov och synpunkter inom området. Under året har även ett nätverk för verksamhetsutvecklare startats upp och genomfört tre möten under året med fokus på digitalisering. Inom nätverket finns representanter från alla stadsdelsförvaltningar och stadsledningskontoret. Nätverket har fått en positiv respons där arenan delas av både operativa och strategiska perspektiv inom digitaliseringsområdet. En chattkanal i ZoomX har startats som komplement till fysiska möten, denna chattkanal används frekvent av stadsdelsförvaltningarnas verksamhetsutvecklare.

Digitaliseringsplanen kommer framöver att revideras vartannat år och en kompletterande statusrapport tas fram vartannat år.

Projekt Lisbet

Behovet av en stadsgemensam lösning för interna larm på särskilda boenden är ett prioriterat område för äldreomsorgens digitaliseringsutveckling. Därför har projekt Lisbet - Larm i särskilda boenden i egen regi och entreprenad etablerats under hösten 2024. Projekt Lisbet har två övergripande projektmål:

- Ta fram en stadsövergripande komplett lösning för trygghetsskapande teknik i särskilda boenden baserat på avrop från Addas kommande ramavtal "Digital trygghetstjänst för gruppboenden"
- Etablera en stödfunktion som kan stötta stadsdelsförvaltningarna i deras befintliga larmlösningar till dess att de kan gå över till den nya gemensamma lösningen. Därefter ska stödfunktionen tillsammans med objektförvaltningen för den nya larmlösningen stötta stadsdelsförvaltningarna i att förvalta, utveckla och följa upp den nya larmlösningen.

Projekt Lisbet har under hösten 2024 arbetat i tre parallella arbetsströmmar med tre olika leveranser för att förbereda inför den gemensamma larmlösningen:

- Undersöka och sammanställa hur en stödfunktion för befintliga larm och kommande centrala larmlösning inom Äldreförvaltningen kan se ut.
- Sammanställa och komplettera den kartläggning som gjordes 2022 av befintliga larmlösningar inom särskilda boenden samt kompletterat med hur behoven ser ut inom socialförvaltningens boenden.
- Ta fram ett projektdirektiv som ett led i att förbereda för införandet av den nya larmlösningen.

Projekt Lisbet kommer under 2025 och 2026 att arbeta utifrån det framtagna projektdirektivet

för att göra förnyad konkurrensutsättning baserat på Addas ramavtal, paketera larmlösningen, ta fram en objektförvaltning samt ett införandepaket för en gemensam larmlösning för särskilda boenden i Stockholms stad.

Breddinförande av nyckelfri hemtjänst

Nyckelfri hemtjänst är införd i hela Stockholms stad. I samtliga stadsdelsförvaltningar är den nya tekniken och de nya arbetssätten introducerade och i drift. Totalt har äldreförvaltningen under införandeprojektet monterat mer än 20 000 lås runt om i staden och introducerat och hjälpt 170 av stadens 174 hemtjänstverksamheter att börja arbeta med nyckelfri hemtjänst. De 4 hemtjänstutförare som kvarstår har fått utbildning och köpt in den utrustning som behövs, men har inte börjat använda systemet än. Äldreförvaltningen fortsätter dialogen med dessa utförare. Utöver det har drygt 1900 fastighetsägare gett sitt medgivande till montering av lås på port.

Det finns även hemtjänsttagare/kunder som valt att inte ha nyckelfri hemtjänst, vilket vi från staden respekterar. Till de kunderna använder hemtjänsten fortsättningsvis metallnycklar. Det finns också fastighetsägare som nekat staden att montera låstillbehör på porten. Här kan hemtjänsten behöva tillgång till kundens metalnyckel/bricka för att komma in i porten. Båda dessa faktorer innebär att nyckelfri hemtjänst inte används hos alla hemtjänsttagare.

Arbetet med nyckelfri hemtjänst gick vid halvårsskiftet över från att drivas som projekt till att skötas av äldreförvaltningens förvaltningsorganisation och ansvaret omfattar administration, drift och support för både lås och trygghetslarm. Alla som ansöker om trygghetslarm erbjuds numera automatiskt också nyckelfri hemtjänst genom digitalt lås. Under året har nästan 8 400 lås monterats på bostadsdörrar och portar hos stockholmare som har hemtjänst eller trygghetslarm. En utmaning är att få information från hemtjänstutförare, kund eller dess anhöriga om att ett lås ska demonteras vid byte av bostad eller avslut av insats och särskilt för kunder som enbart har insatsen trygghetslarm. Detta medför i sin tur att alla lås som monterats inte kan demonteras eller återbrukas så som det var tänkt, vilket påverkar bland annat ekonomin. Under 2024 har 2 362 lås demonterats.

Övergången från projekt till förvaltning har fungerat bra tack vare god framförhållning och planering, tid för kompetensöverföring och utbildning av tekniker för hantering av digitala lås och att medarbetare som tidigare varit med i projektet fortsätter sitt arbete i förvaltningsorganisationen. En lärdom från året är att när ny digital teknik och nya arbetssätt implementerats och driften, service och support ska hanteras i ordinarie verksamhet med befintliga resurser behöver andra uppgifter i verksamheten prioriteras ner. I det här fallet har arbetet med att genomföra utbytet av gamla trygghetslarm fått prioriterats ner till viss del. Resurser som tidigare lagts på att byta ut trygghetslarm, har under året fått läggas på nyckelfri hemtjänst för att klara av att slutföra införandet och ta över drift och förvaltning av densamma.

Sociala system

Äldreförvaltningen ansvarar tillsammans med socialförvaltningen för den verksamhetsnära förvaltningen av Sociala system, det vill säga arbetar främst utifrån verksamheternas behov med behovsanalys, kravställning och införande av nya arbetssätt eller nya tjänster. Stadsledningskontoret ansvarar för den it-nära förvaltningen, det vill säga, kravställning

gentemot leverantörer samt uppföljning av den tekniska driften.

Under året har den verksamhetsnära förvaltningen arbetat med förvaltning och vidareutveckling av Sociala system enligt beslutad objektplan 2024. Arbetet har skett i samverkan med socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningar och stadsledningskontoret. Under året har den verksamhetsnära förvaltningen tagit över ansvaret för gallring och arkivering i Sociala system. Nya rutiner har arbetats fram och förankrats tillsammans med berörda förvaltningar. En utredning har genomförts för att förbättra tillgänglighet för e-tjänsterna inom objekt Sociala system.

Uppdraget Teknisk förflyttning, som ansvarar för att förflytta delar av nuvarande Sociala system till ny teknisk plattform, har breddinfört den första etappen av den tekniska förflyttningen. Inloggningssidan till hela Sociala system flyttades över till ny teknik i oktober 2024, vilket innebär att samtliga användare av Sociala system nu loggar in i systemen via den nya tekniska plattformen. Användare från stadsdelsförvaltningarna, biståndshandläggare och socialsekreterare har deltagit i intervjuer i syfte att säkerställa att förbättringsförslag omhändertas samt deltagit i användartester för att utvärdera framtagna lösningsförslag.

Under året har verksamhetsnära förvaltningen för Sociala system deltagit i projektet Framtidens socialtjänst. Den verksamhetsnära förvaltningen har arbetat nära projektet med att ta fram underlag för behov av utveckling i Sociala system kopplad till den nya lagen. Underlag och beställningar för förändringar i tekniken har arbetats fram för att säkerställa att Stockholm stads verksamheter inom äldreomsorg och socialtjänst har korrekt systemstöd när den nya socialtjänstlagen träder i kraft.

Projekt NU

Förvaltningen ansvarar för pågående projekt med mål att ersätta utförarverktygen inom objekt Sociala system. Utförverktyg är de systemstöd som används inom socialtjänst, äldreomsorg och kommunal hälso- och sjukvård. Några av utförarverktygen som ska ersättas är ParaGå (dokumentationssystem för hemtjänst) och Vodok journalsystem för hälso- och sjukvårdsdokumentation. Arbetet sker i nära samarbete med socialförvaltningen, stadsledningskontoret, stadsdelsförvaltningarna och andra berörda förvaltningar.

I upphandlingen i projekt NU kom två anbud in. Tilldelningsbeslutet överprövades september 2024. Beslut fattades om att avbryta upphandlingen, ett beslut som inte överprövades. Arbetet med att genomföra ny upphandling är uppstartat och äldrenämnden beslutade om första steget i upphandlingen i december. Upphandlingsprocessen kommer att pågå under 2025. Parallellt med upphandlingen pågår förberedelser för införande av nytt utförarsystem med fokus på planering för utrullning samt tekniska förberedelser.

Digital tillsyn

Förvaltningens arbete med digital tillsyn har fortsatt med syfte att på sikt få en central hantering för interna larm och annan nödvändig trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden (Projekt Lisbet). Tillsammans med Södermalms stadsdelsförvaltning har ett arbete genomförts för att starta upp ett pilotprojekt som ska ta fram förslag på arbetssätt för digital tillsyn och utvärdera hur väl tekniken för digital tillsyn fungerar med nuvarande larmplattform som används för trygghetslarm i ordinärt boende. En projektidé är framtagen

och beslutad. Arbetet fortsätter 2025.

Stockholm Surf

Förvaltningen har i samverkan med socialförvaltningen, S:t Erik Kommunikation AB och kommunstyrelsen tagit fram ett nytt WiFi-nätverk, Stockholm Surf. Stockholm Surf ger boende och brukare inom äldreomsorgens och socialtjänstens verksamhetsområden tillgång till WiFi-nätverk i boendeformer och verksamheter där tillgång till internetuppkoppling via stadens trådlösa nätverk ska ingå. Under våren genomfördes ett pilotprojekt där brukare och medarbetare från tre olika verksamheter var med och tog fram informationsmaterial och rutiner och sedan testade nätverket med mycket goda resultat. Sedan september erbjuds lösningen till alla verksamheter och är nu en del av stadens utbud av lösningar för att motverka det digitala utanförskapet.

Digitala stödjare

Förvaltningens arbete för att stödja stadsdelsförvaltningarna med att utveckla funktionen digital stödjare har fortsatt genom samverkansmöten med alla digitala stödjare. En uppföljning av implementeringen av funktionsbeskrivningen för digitala stödjare visar att såväl digitala stödjare som deras chefer har dragit nytta av funktionsbeskrivningen och använder den i sitt arbete. Som ett led i att kvalitetssäkra funktionen och öka likställigheten i staden har ett förslag på statistikinsamling tagits fram.

Digitala inköp

Inom digitala inköp har en intern arbetsgrupp etablerats där möten skett löpande under året. Allt tidigare framtaget arbetsmaterial kring digitala inköp har granskats. En översyn har påbörjats kring hur nya socialtjänstlagen kan påverka uppdraget. Inom uppdraget har ett arbete påbörjats med en projektplan. Dialog om samverkan för ett pilotprojekt har hållits med en stadsdelsförvaltning.

Digital inkludering

Under hösten anordnade äldreförvaltningen tillsammans med socialförvaltningen och Hägersten-Älvsjöes stadsdelsförvaltning en inspirationsdag om digital inkludering för ca 70 medarbetare i staden. Målet var att inspirera medarbetare inom LSS-verksamhet, socialpsykiatri och äldreomsorg kring användning av digitala produkter och lösningar. Inbjudna talare och medarbetare från äldreförvaltningen, socialförvaltningen, digital stödjare och andra verksamheter berättade om olika målgruppers utmaningar, behov och lösningar. I utvärderingen framkom att många uppskattade en bredd på föreläsningarna, samverkan över förvaltningsgränserna, diskussionerna och många ansåg att de skulle ha användning för det som presenterats. Nya inspirationsdagar planeras att genomföras regelbundet som ett samarbete mellan äldreförvaltningen, socialförvaltningen och verksamheter inom staden.

Digital Future och ny teknik

Digital Future är ett tvärvetenskapligt forskningscenter där förvaltningen löpande bevakar och deltar i relevanta forum och föreläsningar inom ramen för äldreomsorgsfrågor. Förvaltningen har deltagit i webbsända seminarier relaterat till forskning inom 5G och 6G samt AI. Förvaltningen har även deltagit i en fysisk workshop för smarta och uppkopplade städer där flera nationella testbäddar och testmiljöer har presenterats.

Förvaltningen är delaktig i ett lärprojekt i samarbete med stadsledningskontoret och socialförvaltningen för att utforska möjligheter och nyttor med artificiell intelligens (AI). Projekt inleddes under november och ett möte har genomförts i december. Projektet genomförs utifrån AI Sweden och avser Svea GPT som är en AI baserad digital assistent, en tjänst som har potential att skapa administrativa nyttoeffekter.

Förvaltningen har under året bidragit med flera användarfall i stadens arbete med att ta fram nyttor med en digital tvilling som är inom ramen för Vision Kista.

Förvaltningen är aktiva deltagare i Internet of Things (IoT) referensgrupp som leds av stadsledningskontoret, där förvaltningen har planerat och genomfört en workshop med fokus på att identifiera samverkan och idéer.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	82	78	83	76	83	83	2024
Analys AMI har ökat successivt sedan år 2021 och ökat med 6 enheter från föregående år. Förvaltningen prognostiserar att nå förvaltningens och kommunfullmäktiges mål vid nästkommande mätning.							
  Sjukfrånvaro 	4,6 %	6,1 %	4,1 %	4,9 %	5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	2,1 %	2,5 %	2 %	1,8 %	1,8 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2024
Analys Kortidssjukfrånvaron har ökat något från föregående år. Kortidssjukfrånvaron är högre i de verksamheter som kräver att medarbetarna är på plats. Förvaltningen arbetar aktivt med uppföljning av sjukfrånvaro och riktade insatser.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden och äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram en strategi i syfte att utveckla utbildningar som riktar in sig på yrkes- och språkkunskaper för befintlig personal	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att stärka kompetensen hos medarbetare inom äldreomsorgen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Erbjuda övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling för äldreomsorgens medarbetare.

Förväntat resultat

- Förvaltningen bidrar till att kompetensen hos äldreomsorgens medarbetare ökar.
- Fler tillsvidareanställda medarbetare inom äldreomsorgen har goda språkkunskaper och grundutbildning till vårdbiträde eller undersköterska.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: Äldrenämnden ger förvaltningens medarbetare goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Beskrivning

Tillitsbaserad styrning ska prägla förvaltningens arbets- och förhållningssätt. Det ska råda en god social och organisatorisk arbetsmiljö med ett öppet arbetsklimat där medarbetare känner delaktighet, engagemang och trivs på jobbet.

Förväntat resultat

- Ökat medarbetarindex (AMI)
- Minskad sjukfrånvaro
- Ökad andel heltids- och tillsvidareanställda
- Förvaltningen bedriver ett aktivt arbetsmiljöarbete

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet delvis har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: Äldrenämnden stöttar och bidrar i stadsdelsnämndernas arbete med att utveckla och införa digitala arbetssätt.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska ha en ledande roll i att driva och samordna digitaliserings- och utvecklingsarbetet inom äldreomsorgen. Arbetet ska vara väl förankrat i verksamheten, visa på tydlig nytta och vara kostnadseffektiv.

Förväntat resultat

- Förvaltningen har stöttat stadsdelsförvaltningarna genom samordning av digitaliseringsarbetet.
- Förvaltningen har tillsammans med berörda nämnder drivit utvecklingen av objekt sociala system.
- Förvaltningen har infört nyckelfri hemtjänst i hela staden.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att aktiviteterna har genomförts och att indikatorerna och nämndmålen har uppnåtts.

3.5.1 Äldrenämnden bidrar till hög beredskap och medverkar till stadens krisorganisation.

Förvaltningens arbete med krisledningsplanering, kontinuitetshantering, krigsorganisation, genomförande av färdighetsträning och övningar för utpekade medarbetare har fortsatt.

Under mars genomfördes en stadsövergripande krigsövning där förvaltningen deltog och i oktober och november genomfördes en övning för krisledningsstaben samt en krisledningsövning med förvaltningsledningen. Förvaltningen har inarbetat lärdomar som drogs av övningarna i sin kontinuitetsplanering samt i planeringen för krisorganisationen och för ett läge av höjd beredskap.

Inom området civilt försvar har förvaltningen verkat för den egna verksamheten och för hela stadens äldreomsorg, med de äldre stockholmarnas fokus, oavsett regiform. Detta sker framförallt genom att stötta lokal krisplanering och förmågeutveckling för att hantera kriser samt en övergripande planering som genomförs inom ramen för sektorsorganisationen.

Under året har särskilda boenden, i synnerhet vård- och omsorgsboenden prioriterats utifrån bland annat bedömningar som görs utifrån stadens modell för risk och sårbarhetsanalyser. Detta då boende i vård- och omsorgsboenden har stora behov av omfattande insatser dygnet runt och inte har möjlighet att klara sig själva. Bland annat har kraven på utförare att kunna bedriva verksamheter också vid extraordinära händelser och höjd beredskap skärpts och arbete genomförts inom ramen för sektorn, hälsa, vård och omsorg i stadens organisation för civilt försvar.

Också för hemtjänsten har kraven höjts för att kunna verka under extraordinära händelser och

höjd beredskap, vilket bland annat innebär krav på kontinuitetsplanering av den egna verksamheten. Även om ett större ansvar vilar på den enskilde i ordinarie boende att sörja för sin egen beredskap har ett arbete påbörjats för att kunna stödja enskilda som behöver hjälp med anskaffning av exempelvis extra livsmedel eller annat som behövs för att kunna klara en kris. Arbetet har också påbörjats för att stödja hemtjänsten med underlag för kontinuitetsplanering.

Risk- och sårbarhetsanalys

Arbetet med äldrenämndens risk- och sårbarhetsanalys pågår enligt stadens fastlagda modell och tidsplan. Förvaltningen har genomfört arbete med risk- och sårbarhetsanalysen genom en arbetsgrupp. Analyser och slutsatser har förankrats med förvaltnings- och avdelningsledningar.

I årets RSA-cykel har förvaltningen även tagit höjd för ett läge av skärpt eller höjd beredskap. Förvaltningen kommer under nästkommande år arbeta vidare med risk- och sårbarhetsanalysen enligt steg 5 och 6 och i denna och ha ett särskilt fokus på informationssäkerhet.

Sektorsorganisation

Förvaltningen har huvudansvar för och samordnar arbetet inom verksamhetsområdet "Hälsa, vård och omsorg" inom stadens sektorsorganisation för civilt försvar. Förvaltningen leder arbetet i nära samverkan med berörda förvaltningar och bolag.

Ett antal sektorsspecifika risker togs fram under våren för att utgöra en grund och snabba på den sektorsövergripande risk- och sårbarhetsanalys som påbörjats. Under andra halvåret har en kartläggning av beredskapsförutsättningarna med ett särskilt fokus på mat och måltider genomförts. Totalt har 211 av stadens dygnet-runt verksamheter i egen regi kartlagts och svarsfrekvensen är hundra procent. Resultatet från denna omhändertas i sektorsorganisationen och stadsdelsnämnderna får ta del av deras nämndspecifika resultat. Mat och måltider är en sedan tidigare identifierad risk och ett uppdrag för förvaltningen att arbeta särskilt med.

Utifrån arbetet med sektorn hälsa, vård och omsorg har också förvaltningen utökat samverkan och samarbete med både statliga och regionala aktörer, bland andra Socialstyrelsen, Länsstyrelsen i Stockholms län samt Region Stockholm. Hittills har samverkan främst inneburit utbyte av öppen information men förvaltningen märker också att aktörerna alltmer närmar sig varandra i större gemensamma strategiska frågor som rör kris och förberedelser för höjd beredskap.

Utöver sektorsansvaret deltar förvaltningen i sektorsområdet "Livsmedelsförsörjning och dricksvatten", bland annat genom deltagande i en nödvattenövning.

Måltidsberedskap och central drift av omsättningslager

Förvaltningen har under våren samverkat med stadens dietistnätverk för att ta fram och distribuera krismenyer till äldreomsorgens verksamheter, främst vård- och omsorgsboenden och servicehus.

Förvaltningen har deltagit i arbetet med att inrätta ett centralt beredskapslager (tidigare omsättningslager) för medicinskt skydds- och förbrukningsmaterial samt livsmedel för att öka beredskapen. Förvaltningen har bidragit med en strateg på deltid i arbetet och äldredirektören

ingår i styrgruppen.

Minska brandolyckor

Äldre personer är överrepresenterade i brandolyckor. Detta kan undvikas med enkla åtgärder i den äldres hem och informationsinsatser riktade till flera målgrupper. Förvaltningen har utvecklat och breddat sitt förebyggande arbete med att minska brandolyckor genom att tekniker i samband med installation av trygghetslarm och lås lämnar informationsmaterial om hur de äldre kan förebygga bränder i sitt hem. Utöver aktuellt informationsmaterial har också informationen lagts till på webbplatsen senior.stockholm där flera målgrupper kan ta del av informationen. Förvaltningens samarbete med Storstockholms brandförsvär, SSBF, har blivit tätare under året. Bland annat deltog SSBF på Hälso dagen på Stockholms stadion och förvaltningen har med kunskap och lokaliteter stöttat i SSBF:s arbete med nya filmer om brandsäkerhet i hemmet riktade till den riskutsatta. Förberedelser för att nå ut med nämnda filmer samt uppdatera tillhörande information har påbörjats och till del hunnit genomföras.

Informationssäkerhet

I det systematiska informationssäkerhetsarbetet har förvaltningen beslutat om en lokal anvisning för informationssäkerhet. Det har också genomförts förbättringar i arbetssätt för normerande klassningar i Sociala system. Informationssäkerhetssamordnaren har varit rådgivande mot verksamheten exempelvis vid genomförandet av informationsklassningar med stöd av KLASSA. Informationssäkerhetssamordnaren har även genomfört uppföljning som presenterats i samband med revidering av ledningens genomgång.

Inom arbetet med dataskyddsfrågor har det utarbetats och etablerats en rutin för hantering av personuppgiftsincidenter. Under hösten har också ett större arbete med att inventera äldreförvaltningens olika personuppgiftsbehandlingar för att kvalitetssäkra förvaltningens registerförteckning påbörjats.

3.5.2 Äldrenämndens upphandlingar är av hög kvalitet

Förvaltningen reviderar regelbundet valfrihetssystemens förfrågningsunderlag för upphandling, kontrakt med privata utförare samt uppdragsbeskrivningar för egen regi. Detta görs utifrån förändringar i lagstiftning/bestämmelser, styrdokument samt erfarenhet från genomförda upphandlingar, uppföljningar och annan input. Inför större revideringar deltar utförare, kommunstyrelsens pensionärsråd och representanter från fackförbund i referensgrupper.

Under året har förfrågningsunderlag och kontraktvillkor för hemtjänst, dagverksamhet samt vård- och omsorgsboende reviderats. Motsvarande revideringar i tillämpliga delar har gjorts i uppdragsbeskrivningarna för hemtjänst och dagverksamhet. Revideringarna har framförallt fokuserat på systematiskt arbete mot välfärdsbrott och personalens arbetsvillkor som är prioriterade områden i stadens budget. Revidering av uppdragsbeskrivningen för vård- och omsorgsboende har påbörjats.

Arbete pågår avseende upphandling av korttidsvård och profilboende. Nuvarande avtal löper ut den 31 maj 2025.

Förvaltningen har i pågående eller nya upphandlingar säkerställt att sociala och miljömässiga krav finns med i upphandlingsunderlagen.

Under året har två upphandling inom ramen för nyckelfri hemtjänst slutförts – en upphandling av nytt driftsavtal för redan avropade låsenheter och behörighetssystem samt en upphandling avseende inköp av nya lås och tillhörande behörighetssystem har genomförts. Inom projekt NU har en upphandling av nytt utförarsystem genomförts, men avbrutits på grund av bristande konkurrens. Upphandlingsarbetet har startats upp på nytt och kommer pågå under 2025.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2023	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	84,36 %				80 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	2024
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %				81 %	81 %	2024
  Genomförda åtgärder inom risk- och sårbarhetsanalys	100 %				100 %	100 %	2024

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva fortsatt kunskaps- och förmågeuppbyggnad inom måltidsberedskap	2024-01-01	2024-12-31	
  Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, förskolenämnden, kulturnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna påbörja viss drift av centralt beredskapslager för medicinskt skydds- och förbrukningsmateriel, livsmedel samt vissa förbrukningsmateriel i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2024-01-01	2024-12-31	
  Äldrenämnden ska i samråd med Storstockholms brandförsvaret initiera informationsinsatser riktade till äldre i syfte att minska brandolyckor	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till hög beredskap och medverkar till stadens krisorganisation

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens krisorganisation finns upprättad och är bemannad med säkerhetssamordnare och krisledningsstab. Arbetet med risk- och sårbarhetsanalys genomförs enligt stadens fastlagda modell. Förvaltningen arbetar med informationssäkerhetsarbetet.

Förväntat resultat

- En krisledningsövning och en krigsövning är genomförd.
- Förvaltningen har genomfört arbetet med risk- och sårbarhetsanalys enligt stadens fastlagda modell.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Nämndmål: Äldrenämndens upphandlingar är av hög kvalitet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens upphandlingar leder till inköp av varor och tjänster som kännetecknas av hög kvalitet till ekonomiskt fördelaktiga villkor och att verksamheterna bedrivs på ett långsiktigt hållbart sätt.

Förväntat resultat

- Upphandlade verksamheter bedrivs med hög kvalitet och på ett långsiktigt hållbart sätt.
- Förvaltningen ställer sociala och miljömässiga krav i sina upphandlingar.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att aktiviteten har genomförts och att nämndmålet har uppnåtts.

Trygg och säker larmmottagning

Förvaltningen har under året arbetat systematiskt för att tillhandahålla en trygg och säker larmmottagning. Totalt besvarades 909 768 larmsamtal under 2024 vilket i genomsnitt innebär 2 492 larm per dygn vilket är en ökning med nästan 150 larm per dygn jämfört med förra året. Den sista december 2024 hade drygt 17 300 stockholmare trygghetslarm vilket är en ökning med drygt 450 personer jämfört med samma tidpunkt förra året.

Arbetet med att identifiera avvikelser och missförhållanden har medfört flera lärdomar som bidragit till att verksamheten har utvecklats. Bland annat har verksamheten utökat sina egenkontroller och kvalitetsuppföljningar genom systematisk avlyssning av inkommande larm och utringda larmsamtal, granskning av följsamhet till rutin och kontroll av dokumentation av hantering av larm. Påminnelse om rutinerna och kunskapsöverföring har varit en viktig del av kvalitetsarbetet och rutinmöten har genomförts regelbundet.

Även arbetet med incidenter och incidenthantering har fortsatt under året. Under året har förvaltningen genomfört teoretiska och praktiska övningar inom larmmottagningen utifrån upprättad kontinuitetsplan samt genomfört utrymningsövningar som innebär omkoppling av larmsamtal till alternativ lösning. Medarbetare har deltagit i arbetet med att säkra systemdriften, upptäcka driftstörningar tidigt samt hantera uppkomna driftstörningar.

Framtidssäkring av trygghetslarm

Antalet personer med trygghetslarm ökar i förhållande till tidigare år. En avgörande faktor i att kunna tillhandahålla trygghet kring larm- och larmmottagning är att hårdvaran fungerar. För att säkerställa att tekniken fungerar har staden tekniker i tjänst alla dagar på året för att bevaka, installera, svara på frågor eller utföra service på stadens trygghetslarm. För att larmen ska fungera även i framtiden, behöver själva utrustningen och tekniken som används det vill säga trygghetslarmen och larmknapparna bytas ut regelbundet. Arbetet med att byta ut trygghetslarmen till den senaste generationen pågår på grund av att 2G-nätet släcks ner. Tidplanen för nedsläckningen är framflyttad av Telia från slutet av 2025 till slutet av 2027.

När arbetet med utbytet började konstaterades att drygt 17 000 trygghetslarm av de larm som staden köpt in och använde skulle behöva bytas ut till en senare generation trygghetslarm. Arbetet med att byta ut trygghetslarm har pågått under ett par år och nu är det cirka 2 500 larm kvar att byta ut. Förvaltningen har ambitionen att utbytet ska slutföras innan slutet av 2025 eller början av 2026. De råder fortsatt oklarheter kring om de första 1 500 nya trygghetslarmen som köptes in initialt fullt ut klara kraven som ställs när 2G släcks ner. Tester har genomförts med olika resultat, vilket föranleder att fler tester behöver genomföras under 2025.

Våld i nära relation

Förvaltningen har fortsatt arbetet med att förebygga våld i nära relationer genom att öka kunskapen hos medarbetare inom äldreomsorgen. Två nätverksmöten har hållits med representanter från stadsdelsförvaltningarnas beställarenheter, äldreförvaltningen och Äldre direkt.

Under hösten genomfördes två föreläsningar, en för biståndshandläggare och en för utförare inom äldreomsorgen. Broschyren "Våldet går inte i pension" uppdaterades inför den stadsövergripande kampanj som genomfördes under hösten. Syftet med kampanjen var att uppmärksamma att äldre är en särskilt utsatt grupp för våld i nära relation.

Arbete mot välfärdsbrottslighet

Förvaltningen har under året deltagit i stadens särskilda satsning för att motverka välfärdsbrott och samordnat arbetet rörande hemtjänst. En riskprofil med tillhörande checklista har arbetats fram och håller på att implementeras av stadsdelsförvaltningarna. Ett nätverk har startats

bestående av representanter från samtliga stadsförvaltningar som gemensamt prioriterar och samordnar fördjupade avtalsuppföljningar. Detta möjliggör att befintliga resurser används på ett mer effektivt sätt. Äldreförvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen inlett en intensifierad samverkan avseende utförare som är gemensamma för förvaltningarna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samråd med socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och samtliga stadsdelsnämnder, fortsätta utvecklingen av en nämndövergripande struktur i arbetet mot välfärdsbrott med fokus på riktade kontroller genom tillämpning av riskprofiler och en ökad grad av dokumentation och informationsdelning	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till att äldre känner sig trygga

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen bidrar till att öka kunskapen om våld i nära relationer hos medarbetare inom äldreomsorgen.

Förvaltningen bidrar till ökad känsla av trygghet genom säker nyckelhantering och ändamålsenliga larm.

Förväntat resultat

- Förvaltningen har bidragit till att äldreomsorgens medarbetare har kunskap i att upptäcka och förebygga våld i nära relation.
- Förvaltningen fortsätter arbetet med att byta ut larm samt montera lås i ordinärt boende.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att målet för verksamhetsområdet har uppnåtts.

Bedömningen grundas på att aktiviteterna har genomförts och att nämndmålet har uppnåtts.

Arbete för att stärka demokratin och tillgodose de mänskliga rättigheterna

Förvaltningen arbetar medvetet, både som samhällsaktör och arbetsgivare, för att motverka diskriminering och alla former av rasism till exempel antisemitism, antiziganism, afrofobi, islamofobi, och rasism mot samer. Under ledning av stadsledningskontoret har förvaltningen

deltagit i det stadsgemensamma arbetet att ta fram handlingsplaner för nationella minoriteters rättigheter respektive romsk inkludering. Handlingsplanerna ska vara komplement till stadens nya program för mänskliga rättigheter där målet är att Stockholms stad ska vara en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism.

Förvaltningen har stöttat stadsdelsförvaltningarna och stadens hemtjänstutförare i deras arbete att främja nationella minoriteters rättigheter genom att sprida kunskap och information samt goda exempel på fungerande arbetssätt. Dialog och samverkan med stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret om äldreomsorg på nationella minoritetsspråk pågår. Bland annat har arbetet följts upp genom avdelningscheferna för äldreomsorg. Detta för att skapa en helhetsbild om de olika stadsdelsförvaltningarnas aktuella insatser, vilka utmaningar som finns och vilket stöd som behövs för att komma vidare. Utförare inom hemtjänst och vård- och omsorgsboenden kan nu informera om sin kapacitet inom respektive minoritetsspråk på stadens webb "Hitta service".

Förvaltningens arbete med att stödja väntjänst för de minoriteter där staden inte erhåller riktade statsbidrag och där en efterfrågan finns fortsätter. De nationella minoriteter som inte kan ta del av riktade statsbidrag, det vill säga judar och romer, har genom sina samrådsrepresentanter informerats om möjligheten att ansöka om äldrenämndens föreningsstöd. Stödet avser att motverka äldre judars och romers ensamhet och social isolering samt att främja deras kultur och möjlighet att använda minoritetsspråken jiddisch och romani chib.

De senaste åren har förvaltningen samordnat en kunskaphöjande satsning inom äldreomsorgen gällande hbtqi-personer. Den satsningen planerar förvaltningen att följa upp i samband med den slutliga sammanställningen av verksamhetsuppföljningen i slutet av året. Detta för att se vilken effekt utbildningen har gett i praktiken.

Förvaltningen har arbetat med kommunikation inom bland annat, kampanjen Hej 65+, anhörigstöd, Seniordagen och Hälsodagen. Kommunikationen sker på olika sätt till exempel genom tryckt informationsmaterial som broschyren Äldreomsorg för dig som bor i Stockholms stad. Kommunikation sker även på webbplatserna äldreomsorg.stockholm, Senior i Stockholm och Hitta och jämför service i samverkan med Äldre direkt. Kommunikation och information är också en viktig del av äldrevänlig stad. Revideringen av handlingsplanen för äldrevänlig stad har påbörjats under året.

Mycket kommunikationsarbete krävs i de projekt och förändringsarbeten som på sikt kommer att märkas mer för Stockholms äldre men som i nuläget framförallt riktar sig till medarbetare inom staden. De större som bör nämnas är God och nära vård och omsorg, förberedelserna för ny socialtjänstlag inom projektet Framtidens socialtjänst samt teknisk förnyelse och nytt utförarsystem inom förvaltningsobjektet Sociala system.

Nationella minoriteters rättigheter

Sveriges fem nationella minoriteter, judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar, har särskilda rättigheter inom bland annat äldreomsorgen. Stockholm är förvaltningsområde för finska, meänkieli och samiska. Detta ger finstalande, samer och tornedalingar en förstärkt rätt att kommunicera med staden på sitt minoritetsspråk samt att få äldreomsorg, helt eller till

väsentlig del, på sitt minoritetsspråk.

Förvaltningen har stöttat stadsdelsförvaltningarna och stadens utförare, både i egen och privat regi, i deras arbete att främja nationella minoriteters rättigheter genom att sprida kunskap och information samt exempel på fungerande arbetssätt. Dialog och samverkan om äldreomsorg på nationella minoritetsspråk har pågått med stadsdelsförvaltningarna och stadsledningskontoret och arbetet har följts upp för att skapa en helhetsbild om de olika stadsdelsförvaltningarnas aktuella insatser, vilka utmaningar som finns och vilket stöd som behövs för att utvecklas vidare. Utförare inom hemtjänst kan numera informera om sin kapacitet inom respektive minoritetsspråk på stadens webb ”Hitta service”.

För att synliggöra nationella minoriteter samt deras kultur och historia inom äldreomsorgens utförarverksamheter har en kort film om alla fem minoriteterna lanserats i samarbete med kulturförvaltningen. Information om minoriteternas rättigheter har annonserats i lokaltidningen Mitt i. Förvaltningen har varit inbjuden till Kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter för att höra om minoriteternas önskemål om äldreomsorgen och även närvarat på ett möte för referensgrupp om romsk inkludering. I övrigt har förvaltningen deltagit i det stadsgemensamma arbetet att skapa handlingsplan för nationella minoriteters rättigheter respektive romsk inkludering under ledning av stadsledningskontoret.

Alla minoriteter har erbjudits möjlighet att söka ekonomiskt stöd för egen väntjänst, den enda minoriteten som ansökte och beviljades stöd var finska väntjänsten. Stödet beviljas för att motverka äldres ensamhet och social isolering och för att främja möjlighet att använda minoritetsspråk. Ekonomiskt bidrag för att anordna kulturella och språkfrämjande aktiviteter för äldre har beviljats till fyra minoritetsföreningar: två föreningar för finsktalande och en förening för judar respektive samer.

I samband med årets inspektioner på beställarenheterna genomfördes uppföljning av arbetet med nationella minoriteter. Uppföljningen visade, i likhet med resultatet från 2023, att arbetet varierade mellan beställarenheterna. Ingen av enheterna hade en lokal rutin för arbetet med lagstadgade rättigheter för personer som identifierar sig som nationell minoritet. En enhet hade en rutin för kartläggning av antalet äldre som efterfrågar insatser på minoritetsspråk. På en av enheterna hade området tagits upp på arbetsplatsträff och på samma enhet hade samtliga handläggare fått utbildning om de särskilda rättigheter som finns för personer som identifierar sig som nationell minoritet. Två av sex enheter informerar äldre om rättigheterna genom att lämna en broschyr om nationella minoriteters förstärkta rättigheter till dem.

Agenda 2023 - Ingen hunger

Förvaltningens arbete för att uppfylla målet handlar främst om att förebygga undernäring, ohälsosamma matvanor och otillräcklig fysisk aktivitet som kan leda till ohälsa och för tidig död. De insatser som har genomförts finns beskrivna under verksamhetsområdesmålet 1:3, rubriken mat och måltider. Förvaltningen har tillsammans med utbildningsförvaltningen fått i uppdrag från stadsledningskontoret att ge förslag på nya indikatorer för den nya uppdaterade Hållbarhetsrapporten. Nuvarande indikator är BMI över 30 och att andelen med fetma ska minska. Förslaget är istället att indikatorn ska vara BMI mellan 18,5 – 30 som ska öka, det vill säga att andelen normalviktiga ska öka i befolkningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med målansvariga nämnder och bolagsstyrelser för de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 ta fram förslag på så kallade flaggade indikatorer i syfte att följa upp stadens arbete med att säkerställa de mänskliga rättigheterna	2024-01-01	2024-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med målansvariga nämnder och bolagsstyrelser för de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, revidera och uppdatera Hållbarhetsrapport 2021	2024-01-01	2024-12-31	

Nämndmål: Äldrenämnden bidrar till en äldreomsorg som är jämställd och inkluderande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämndens verksamhetsplan för 2024 har ett starkt fokus på åtgärder som kan relatera till de utmaningar och fokusområden som finns i Agenda 2030.

Arbetet med att stötta stadsdelsförvaltningarna i deras minoritetsarbete kommer att fortsätta.

Förväntat resultat

- Stadsdelsförvaltningarna har fått stöd i sitt arbete med de nationella minoriteterna.

Analys

Förvaltningen gör bedömningen att nämndmålet har uppnåtts. Bedömningen grundas på att det förväntade resultatet har uppnåtts. Arbetet med att nå målet beskrivs under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet.

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Äldrenämndens budget för år 2024 uppgår till 355,5 mnkr i kostnader och 106,9 mnkr i intäkter vilket motsvarar en nettobudget om 248,6 mnkr. Resultatet visar ett överskott om 3,0 mnkr.

Ekonomisk redovisning per avdelning i jämförelse med budget

I nedanstående tabell visas fördelningen av överskott respektive underskott, brutto och per avdelning. De kommenterande texterna nedan görs utifrån nettosiffror.

Belopp i mnkr	Justerad budget 2024	Bokfört	Avvikelse 2024	Avvikelse 2023
Nämnd och råd	1,5	1,5	0,0	0,0
Förvaltningsövergripande kostnader	7,5	9,1	-1,6	0,3
Administrativa avdelningen	130,1	229,9	-99,8	40,5
Avdelningen för stadsövergripande äldrefrågor	96,2	91,7	4,5	5,1
Avdelningen för digitalisering och IT	17,0	25,3	-8,3	0,4
Stockholms Trygghetsjour	95,1	97,3	-2,2	-0,8
Avskrivningar	7,9	8,2	-0,3	-0,4
Internränta	0,2	0,7	-0,5	-0,1
Summa kostnader	355,5	463,7	-108,2	45,0
Nämnd och råd	0,0	0,0	0,0	0,0
Förvaltningsövergripande kostnader	0,5	1,7	1,2	-0,1
Administrativa avdelningen	97,4	195,2	97,8	-42,8
Avdelningen för stadsövergripande äldrefrågor	0,7	3,7	3,0	-0,2
Avdelningen för digitalisering och IT	0,0	9,5	9,5	1,3
Stockholms Trygghetsjour	8,3	8,0	-0,3	0,0
Summa intäkter	106,9	218,1	111,2	-41,8
Netto/avvikelse	248,6	245,6	3,0	3,2

Förvaltningsövergripande kostnader visar ett underskott om 0,4 mnkr vilket beror på en förändring av tid för en pensionsavgång. Enheten för kommunikation, omvärld och beredskap visar ett underskott om 0,1 mnkr vilket beror på högre kostnader för informationsbroschyrer än vad som budgeterats. Delar av enhetens verksamhet har finansierats via ett statsbidrag om 1,2 mnkr för att stärka det civila försvaret. Enheten har även tilldelats ett stadsinternt bidrag om 0,5 mnkr för civil beredskap.

Avdelningen Stockholms trygghetsjour visar ett underskott om 3,3 mnkr i jämförelse med budget (inklusive avvikelsen för avskrivningar och internränta). Av detta underskott beror 0,6 mnkr på att breddinförandet av nyckelfri hemtjänst förlängdes till halvårsskiftet 2024. En annan anledning till underskottet är att förvaltningen har sagt upp avtalen med de kommuner utanför länet som anlitat äldreförvaltningens jourenhet för arbetsledning på obekvämt arbetstid. Förvaltningens inkomstbortfall för detta är 0,7 mnkr större än vad som uppskattas när budget 2024 togs fram och ger därmed ett motsvarande underskott. En tredje orsak till avdelningens underskott är att vissa inköp av material och utrustning har tidigare lagts för att

inte riskera att drabbas av brister under början av 2025.

Avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor visar ett överskott om 7,5 mnkr vilket till övervägande del beror på ett överskott inom utbildningsområdet. Äldreförvaltningen budgeterar för utbildning utifrån en ambition om att de utbildningsplatser som planeras för också kommer att nyttjas. När utbildningarna väl startar kan det finnas en rad orsaker till att alla platser inte nyttjas. Det kan handla om att äldreomsorgens verksamheter kan ha svårt att avvara personal eller att utbildningar inte fullföljs. Även om utbildningskostnaderna i det sistnämnda fallet i regel är oförändrade så blir kostnaden för vikarietäckning lägre, vilket är den stora kostnaden vad gäller utbildning. Äldreomsorgslyftet har även en viss påverkan på i vilken utsträckning som platser på övriga utbildningar nyttjas då dessa kan tänga utbildningar som inbegrips i äldreomsorgslyftet. Avdelningen visar även ett överskott vad gäller personalkostnader vilket främst beror på de vakanser som uppstår då en medarbetare slutar och ska ersättas med en nyrekrytering. Till viss del uppvägs detta överskott inom utbildning av ett underskott för köp av utredningar om 1,1 mnkr. Detta beror till viss del på att ett antal planerade utredningar, som upphandlats externt, inte kunde slutföras under 2023 utan kom att belasta 2024.

Avdelningen för digitalisering och it visar ett överskott om 1,2 mnkr. Det beror dels på att det så kallade digitaliseringspaketet visar ett överskott om 0,5 mnkr av de 2,2 mnkr som budgeterats men också på vissa vakanser och senareläggningar av rekryteringar inom avdelningen.

Administrativa avdelningen visar ett nettounderskott om 2,0 mnkr. Detta beror på dels på att hyreskostnaderna för förvaltningskontoret visar ett underskott om 0,7 mnkr. När budgeten för 2024 togs fram räknades hyreskostnaden upp med tre procent. När hyran för 2024 fastställdes i april i år så visade sig höjningen vara mer än tio procent. Uppräkningsmodellen är dels beroende på den aktuella räntan men också på hur avskrivningarna för ombyggnaden av lokalerna är beräknad. Resterande del av underskottet avser köp av konsulttjänster inom områden dataskydd och registratur samt vissa engångskostnader relaterade till förvaltningslokalerna i Älvsjö. De stora bruttodifferenserna på kostnads- och intäktssidan beror på de statsbidrag som avdelningen hanterar. Statsbidragen bokförs som intäkter och när medlen fördelas ut till utförare så bokförs de som kostnader.

Ekonomisk redovisning per kostnadsslag år 2023 och 2024

De totala nettokostnaderna 2024 uppgår till 245,6 mnkr vilket är en minskning med 21,9 mnkr i förhållande till 2023. Den helt avgörande förklaringen till denna minskning är att breddinförandet av nyckelfri hemtjänst avslutades halvårsskiftet 2024 och gick över i en förvaltningsorganisation.

Mnkr	Bokslut 2024	Bokslut 2023	Differens
Personalkostnader	138,0	127,3	10,7
Bidrag	245,5	141,2	104,3
Lokalkostnader	9,5	10,6	-1,1
Köp av verksamhet	2,0	3,3	-1,3
Övrigt	49,1	68,9	-19,8
Konsultkostnader	19,6	13,4	6,2
Summa kostnader	463,7	364,7	99,0
Intäkter	-218,1	-97,2	-120,9
Netto	245,6	267,5	-21,9

Lokalkostnaderna har minskat med 1,3 mnkr mellan 2023 och 2024. Under februari 2023 flyttade förvaltningen till nya, gemensamma lokaler i Älvsjö vilket innebar en dubbelförhyrning för de tidigare lokalerna om 1,3 mnkr. I lokalkostnader för 2023 ingår även 1,2 mnkr för flyttkostnader samt tillkommande städning och sophämtning i samband med flytten till de nya lokalerna.

Kostnader för konsulter har ökat från 13,4 mnkr 2023 till 19,6 mnkr 2024. Detta beror på att projekt NU 2023 befann sig i ett initialt skede och konsultkostnaderna uppgick då till 3,6 mnkr. Motsvarande kostnader för 2024 är 8,9 mnkr, alltså en ökning om 6,2 mnkr.

Avdelningen för digitalisering har även haft en temporär ökning av konsultinsatserna mellan 2023 och 2024 för att täcka vakanser inom avdelningen.

Övriga kostnader har minskat med 19,8 mnkr mellan åren vilket huvudsakligen beror på att betydligt färre läs köptes in 2024 än 2023. Under 2023 pågick breddinförandet av nyckelfri hemtjänst men avslutades under det första halvåret 2024.

Ökningen av intäkter är betydande men har till stora delar sin motsvarighet i kostnader för bidrag. Detta beror på statsbidrag som fördelas vidare till utförare av äldreomsorg eller till stadsdelsförvaltningar och kostnaden bokförs i dessa fall som ett bidrag. Med andra ord är intäkter och bidragskostnader kommunicerande kär. Flertalet statsbidrag var aktuella både 2023 och 2024 med undantag av bidraget i syfte att minska andelen timanställda samt bidraget för verksamhetsförlagd utbildning.

Jämförelse mellan 2024 års tertialrapporter och bokslut

I tertialrapport 1 prognostiserade förvaltningen ett nollresultat vilket i tertialrapport 2 hade ändrats till ett överskott om 1,0 mnkr. Den övervägande delen av överskottet i tertialrapport 2 var hänförligt till Avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor. Detta berodde på att ett antal nyrekryteringar hade senarelagts samt vissa långtidssjukskrivningar. Det fanns även ett överskott för utbildningar inom demensområdet. Även Stockholms trygghetsjour hade ett mindre överskott på grund av förseningen av införandet av nyckelfri hemtjänst.

De mest betydande orsakerna till ökningen av överskottet mellan 1,0 mnkr i tertialrapport 2 till ett överskott om 3,0 mnkr i år dels att överskottet för utbildningar, bland annat inom

demenskompetens, har ökat. Men även att budgeterade medel för det så kallade digitaliseringspaketet visar ett överskott om 0,5 mnkr att jämföra med nollprognosen i tertialrapport 2.

Jämförelse mellan 2024 års månadsrapport för november och bokslut

I årets sista prognos, som baserade sig på novembers bokförda värden, uppvisade äldreförvaltningen ett överskott om 2,5 mnkr. I bokslutet redovisas ett överskott om 3,0 mnkr. Denna ökning av överskottet med 0,5 mnkr motsvarar 0,2 procent av förvaltningens omslutning och visar att inga betydande förändringar skedde under årets sista månad. Den främsta orsaken till denna ökning är att i novemberprognosen planerades ett antal inköp som har försenats och därmed inte kunnat belasta 2024.

Investeringar

Typ av kostnad i mnkr	Investeringsram	Utfall bokslut	Avvikelse
Maskiner och inventarier	0,2	0,1	0,1
Digitala larm	7,6	7,7	-0,1
Summa utgifter	7,8	7,8	0,0

I budget 2024 tilldelades äldrenämnden en investeringsbudget på 3,8 mnkr. I verksamhetsplanen äskade äldrenämnden om en ökning av investeringsbudgeten med 4,0 mnkr på grund av ökade kostnader för larm och detta beviljades i kommunfullmäktiges justeringsärende. Det innebär en total investeringsbudget för 2024 om 7,8 mnkr, varav 7,6 mnkr avsåg digitala trygghetslarm och 0,2 mnkr till kontorsinventarier.

Under 2024 slutförde förvaltningen arbetet med att installera digitala trygghetslarm som ska vara kompatibla med 4G-mobilnät. I ett första skede skulle Telia fasa ut 2G-nätet 2025 men detta flyttades fram till 2027. Förvaltningen ändrade inte planerna, utan fortsatte utbytet med larmen. Under åren 2022-2024 har förvaltningen bytt ut nästan 15 000 digitala trygghetslarm.

Förvaltningen köpte under 2024 in larm till ett värde om 7,7 mnkr samt kontorsinventarier om 0,1 mnkr.

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Förvaltningen ansvarar för ett pågående projekt kallat NU-projektet som har som mål att ersätta utförarverktygen inom objekt Sociala system. Projektet beskrivs närmare under mål ”3.4.3 Äldrenämnden stöttar och bidrar i stadsdelsnämndernas arbete med att utveckla och införa digitala arbetsätt”. Den ursprungliga budgeten för NU-projektet uppgick till 150 miljoner kronor vilket förstärktes med 105 mnkr efter beslut av kommunfullmäktige i samband med tertialrapport 2. Detta innebär att den totala budgeten för NU-projektet uppgår till 255 mnkr.

Det andra verksamhetsprojektet som organiserats under äldrenämnden är nyckelfri hemtjänst. Detta projekt avslutades den sista juni 2024 och har nu övergått i en förvaltningsorganisation.

Mer information om dessa verksamhetsprojekt framgår av bilaga 1, blad ”Verksamhetsprojekt”.

Analys av balansräkning

Balansräkning		
<i>Tillgångar, mnkr</i>	<i>2024-12-31</i>	<i>2023-12-31</i>
Anläggningstillgångar	25,7	26,1
Kundfordringar	0,2	0,2
Diverse kortfristiga fordringar	0,5	0,5
Förutbetalda kostnader	44,2	48,6
Upplupna intäkter	0,4	0,4
Övriga interimfordringar	0,1	0,3
Summa tillgångar	71,1	76,1
<i>Skulder och eget kapital, mnkr</i>		
Kortfristig del av leasingsskuld	0,0	0,0
Leverantörsskulder	84,3	59,4
Upplupna löner och sociala avgifter	1,0	0,8
Upplupna kostnader (övr interimsskulder)	9,4	14,0
Övriga kortfristiga skulder	15,7	22,3
Förutbetalda intäkter	0,0	0,0
Moms och punktskatter	0,0	0,0
Summa skulder	110,4	96,5
Eget kapital	-39,3	-20,4
Summa skulder och eget kapital	71,1	76,1

Balansräkningen beskriver förvaltningens tillgångar samt skulder och eget kapital fram till och med den 31 december 2024.

Tillgångar

Förvaltningens tillgångar uppgår totalt till 71,1 mnkr. Dessa består av anläggningstillgångar som uppgår till 25,7 mnkr och innefattar digitala trygghetslarm samt kontorsutrustning. I tillgångarna ingår även omsättningstillgångar om totalt 45,4 mnkr vilka innefattar följande:

- Kundfordringar om 0,2 mnkr som består av interna kundfordringar gällande larmmottagning i servicehus samt vidarefaktureringskostnader till hyresgäster.
- Kortfristiga fordringar om 0,5 mnkr som består av godkända men ej utbetalda medel för ett statsbidrag samt en löneskuld
- Förutbetalda kostnader om 44,2 mnkr vilket i huvudsak består av periodiserade

kostnader gällande bidrag till frivilligorganisationer, statsbidrag samt lokalhyra.

- Upplupna intäkter om 0,4 mnkr som består av interna fordringar gällande godkända men ej utbetalda medel gällande kompetensutvecklingsatsningen samt post för vidarefaktureringskostnader.
- Övriga interimfordringar om 0,1 mnkr som består av periodiserade kostnader för larmmottagning i servicehus.

Skulder och eget kapital

Balansräkningen visar på kortfristiga skulder om totalt 110,4 mnkr och består av följande:

- Leverantörsskulder om 84,3 mnkr varav den interna leverantörsskulden uppgår till 31,3 mnkr. Dessa består till övervägande del av rekviderade statsbidrag och övriga bidrag samt utbildningskostnader, lokalkostnader och övriga driftkostnader.
- Upplupna löner och sociala avgifter om 1,0 mnkr vilket innefattar periodiserade timlöner, OB-tillägg med mera för december 2024.
- Upplupna kostnader om 9,4 mnkr vilket i huvudsak består av ej rekviderade statsbidrag samt driftskostnader som avser 2024.
- Kortfristiga skulder om 15,7 mnkr består av statsbidrag som ej rekviderats.

Eget kapital uppgår till 39,3 mnkr, vilket är en ökning i jämförelse med årsbokslut 2023 med 18,9 mnkr.

Jämförelse med föregående år

Anläggningstillgångarna har minskat med 0,4 mnkr vilket i huvudsak beror på att utbytet av samtliga larm till dito som är kompatibla med 4G-nätet under året kom in i slutfasen.

Förutbetalda kostnader har minskat med 4,4 mnkr vilket i huvudsak beror på att vid bokslutet 2023 hade fler fakturor som avsåg statsbidrag och som behövde periodiseras till 2024 inkommit.

Leverantörsskulden har ökat med 24,9 mnkr och beror i huvudsak på ökad fakturering då det under 2024 tillkom två generella statsbidrag och där rekvisering av medel skett i slutet av 2024.

Upplupna kostnader har minskat med 4,6 mnkr vilket beror på att fler fakturor gällande statsbidragen inkom innan stängning bokföringsåret 2024.

Övriga kortfristiga skulder har minskat med 6,6 mnkr vilket i huvudsak beror på att totalt större andel av beviljade medel har rekviderats under 2024.

Särskilda redovisningar

Bedömning av nämndens interna kontroll

 Tillräcklig

Analys

Äldrenämnden bedömer att den interna kontrollen under år 2024 varit tillräcklig.

Nämndens internkontrollarbete består av tre delar. Nämnden ska ha ett aktuellt system för internkontroll, årligen genomföra en väsentlighets- och riskanalys (VoR) samt utifrån denna fastställa en internkontrollplan. Systemet för internkontroll ska ses över årligen och vid behov revideras.

Nämnden har i Väsentlighets- och riskanalysen identifierat de viktigaste processerna/arbetssätten för att uppnå kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. Nämnden har i arbetet beaktat lagstiftning och verksamhetens uppdrag. Utifrån arbetssätten har oönskade händelser identifierats och värderats (1-5) utifrån vilka konsekvenserna blir om händelsen skulle inträffa samt hur sannolikt det är att händelserna skulle inträffa. Utifrån riskvärdet har det beslutats om den oönskade händelsen/risken ska hanteras i internkontrollplanen. I internkontrollplanen har nämnden planerat hur de löpande kontrollerna/arbetssätten ska följas upp. Internkontrollplanen har fastställts i samband med verksamhetsplanen och har följts upp i samband med verksamhetsberättelsen.

En arbetsgrupp för intern kontroll med representanter från samtliga avdelningar och team har arbetat med målsättningen att planen för intern kontroll ska vara genomarbetad, förankrad och följas upp på ett strukturerat sätt. Under året har gruppen följt upp samtliga risker och genomfört kontrollmomenten. Förutom denna grupp har de personer som berörs av de olika processerna och arbetssätten bidragit till uppföljningen av internkontrollplanen.

Under 2024 har mindre avvikelser redovisats inom för processer "Inköp och avtalstrohet" och "Förebygga välfärdsbrott".

Vad gäller den förstnämnda så görs månatliga kontroller av systemnyttjandegraden per upphandlad leverantör. De fall av avvikelser kan vara varor eller tjänster köpts in från en upphandlad leverantör men där den inköpta varan/tjänsten inte är upphandlad. Det kan också vara att ett mindre köp gjorts från en leverantör som har ett lokalt avtal med en annan förvaltning.

Vad gäller processen förebygga välfärdsbrott så består avvikelserna i att arbetet inte har utförts i den ökade omfattning som var planerat på grund av vakanser. De sedvanliga arbetet med kontroller kring välfärdsbrott har dock fortsatt som planerat. Rekryteringar för de vakanser som varit under 2024 kommer vara klara under början av 2025 och det utökade arbetet mot välfärdsbrott kan fortgå.

Avvikelsena beskrivs närmare under respektive process i bilaga 3.

Systematiskt kvalitetsarbete

Viktiga komponenter i det systematiska kvalitetsarbetet är att planera, utföra, följa upp, analysera och åtgärda. Förvaltningen har utvecklat arbetet med budgetprocessen och utvecklingsarbetet är ständigt pågående. Utvärdering genomförs efter varje budgetuppföljning och rutiner och dokument har justerats utifrån det som behöver förtydligas eller utvecklas.

Stockholms stads kvalitetsprogram

Kvalitetsprogrammet ska ge stadens verksamheter vägledning och en gemensam förståelse för stadens ambitioner inom det systematiska kvalitetsarbetet. Ett av förhållningssätten som lägger grunder för stadens kvalitetsarbete är ”Stockholmarnas fokus”. För att kunna ha Stockholmarnas fokus har förvaltningen identifierat och tydliggjort vilka som är förvaltningens målgrupper. Arbetet har genomförts på avdelnings- eller enhetsnivå i form av workshoppar. I de genomförda workshopparna har deltagandet och engagemanget varit stort. Syftet med workshopparna har varit att alla inom förvaltningen ska få kännedom om kvalitetsprogrammet och förhållningssättet ”Stockholmarnas fokus”.

Kvalitetsarbete inom trygghetslarmskedjan

Som ett led i kvalitetsarbetet vid avdelningen Stockholms trygghetsjour upprättas avvikelserapporter när kraven i kvaliteten inte uppfylls. För den enskilde som använder sitt trygghetslarm är kraven bland annat att larm ska besvaras av vald hemtjänstutförare inom rimlig tid.

Väntetid på hjälpinsatser efter larmanrop tillsammans med att insatser inte genomförts är de vanligaste orsakerna till avvikelserapportering. Inställetiden för utförare är enligt avtal 30 min vid brådskande larmanrop. Till brådskande larmanrop räknas larm då kunden har ramlat eller på annat sätt mår dåligt och behöver snabb hjälp, när kunden inte svarar på larmsamtalet eller när sjukvård eller annan aktör behöver hjälp att komma in till den enskilde. När en avvikelse uppmärksammas kontaktas berörd hemtjänstutförare av avdelningen Stockholms trygghetsjour. Berörd hemtjänstutförare ansvarar själv för utredning och för att vidta eventuella åtgärder för att undvika att samma sak inträffar igen. Dialog kring avvikelser sker kontinuerligt med förvaltningens avtalshandläggare. Under året har utskick av statistik och analys utvecklats och underlag för kvalitetsuppföljning har skickats ut till stadsdelsförvaltningarna vid flera tillfällen under året.

Verksamhetsnära förvaltning av sociala system

Den verksamhetsnära förvaltningen av objekt Sociala system har en etablerad nätverkssamverkan med samordnare för Sociala system, där utvärderas löpande de etablerade arbetssätten. Därutöver ansvarar den verksamhetsnära förvaltningen för en strukturerad behovsfångst, prioritering och utveckling i systemen. För Vodok, som är det system som används för dokumentation inom kommunal hälso- och sjukvård, sker löpande förvaltning i tät samverkan med processledare och vid behov även med medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) på stadsdelsförvaltningarna. I nätverket lyfts behov både från stadsdelsförvaltningarna och från den verksamhetsnära förvaltningen. Gruppen samverkar för att ta fram användarstöd, göra nödvändiga uppdateringar i systemet och riskbedömningar i samband med incidenter.

Lex Sarah

Under året har en lex Sarah-rapport registrerats och utredning genomförts inom förvaltningen. Rapporten gällde avdelningen Stockholms trygghetsjour och larmmottagningen. Utredningen visade på ett allvarligt missförhållande och anmäldes till IVO. Utredningen påvisade bristande följsamhet till rutiner av enskild larmoperatör. Som följd av missförhållandet utvecklade larmmottagningen sina egenkontroller och arbetet med systematisk kvalitetsuppföljning av

hantering av inkommande larm och följsamhet till rutin intensifierades.

Under året har äldreförvaltningen tillsammans med socialförvaltningen sammanställt den årliga rapporten gällande stadens samtliga rapporteringar av lex Sarah samt genomfört två nätverksträffar med stadens lex Sarah-utredare. Förvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna börjat ett arbete med att ta fram ett stadsgemensamt stöddokument för stadens lex Sarah-utredare samt en stadsgemensam presentation med information och exempel på fall inom lex Sarah för chefer inom socialtjänsten att använda tillsammans med sina medarbetare.

En ny metod för statistikinsamling har från år 2024 införts av äldreförvaltningen tillsammans med socialförvaltningen. Genom den nya metoden kan fördjupade analyser av lex Sarah-rapporter göras på både stadsdelsnivå och stadsövergripande nivå.

Synpunkter och klagomål

Under 2024 kom det in 79 synpunkter och klagomål till äldreförvaltningens inspektörer. Av dessa berörde 65 utförare av äldreomsorg och tio berörde beställarenheter.

De vanligaste klagomålen på utförarverksamheter handlade om bemötande, synpunkts- och klagomålshantering, hälso- och sjukvårdsinsatser samt personalens kompetens. Klagomålen på beställarenheterna handlade bland annat om bemötande och biståndsbeslut.

Synpunkter och klagomål inkom främst från anhöriga. Klagomålen hanterades exempelvis genom kontakt med uppgiftslämnare, aktuell verksamhet och stadsdelsförvaltning samt genom inspektion.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Checklista för årlig uppföljning

Förbättringsområden - analys av utfall

Förutsättningar för de som tilldelas arbetsmiljöuppgifter behöver följas upp för att säkerställa kunskap, kompetens, befogenheter och resurser finns. Under året kommer förvaltningen att tydliggöra arbetet med friskfaktorer och dess koppling till stadens personalpolicy och kvalitetsprogram.

Framgångsfaktorer-analys av utfall

Förvaltningen bedriver ett främjande och systematiskt arbetsmiljöarbete genom bland annat delaktighet på arbetsplatsträffar, samverkan på flera nivåer och ett öppet arbetsklimat. Medarbetare och chefer har kunskap om arbetsmiljörisiker i arbetet och hur de ska utföra arbetet säkert.

Föregående års aktiviteter från årlig uppföljning-analys av utfall

Förvaltningen har utvecklat ett gemensamt arbets sätt för riskbedömning och uppföljning. Riskbedömningar i det löpande arbetet har genomförts på enheterna och åtgärder har lett till minskad risk för ohälsa och skador i arbetet. Den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har undersökts på enhets- och avdelningsnivå. Arbetsplatsträffarna har utvecklats för ökat möjlighet till delaktighet och inflytande. Samverkansgrupp har införts på avdelningen

Stockholms trygghetsjour för ökad samverkan nära verksamheten.